C/2026/3570

6.7.2026

ΕΚΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ OLAF ΓΙΑ ΤΟ 2025

(C/2026/3570)

Μέλη επιτροπής

κα Marita Salgrāve
Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF (από τις 17 Οκτωβρίου 2025)
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022

Διευθύντρια, INTOSAI IDI, Επαγγελματικά και σχετικά Ανώτατα Ελεγκτικά Όργανα
Πρώην μέλος του Συμβουλίου και διευθύντρια λογιστικού ελέγχου, Ανώτατο Ελεγκτικό Όργανο, Λετονία

κ. Dušan Sterle
Μέλος της επιτροπής από τις 28 Μαρτίου 2022

Υπουργός σύμβουλος στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας της Σλοβενίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Υπουργείο Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Δημοκρατίας της Σλοβενίας
Πρώην διευθυντής του γραφείου εποπτείας προϋπολογισμού της Δημοκρατίας της Σλοβενίας

κ. Angelo Maria Quaglini
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022

Δικαστής του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Ιταλία

κα Μαρία Στυλιανίδη
Μέλος της επιτροπής από τις 6 Μαΐου 2025

Δικηγόρος και επίκουρος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Frederick, Κύπρος

κ. Andrei-Atila-Luca Chendi
Μέλος της επιτροπής από την 1η Οκτωβρίου 2025

Πρώην διευθυντής της Διεύθυνσης Ελέγχου (Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης), Ρουμανία

κα Teresa Anjinho
Μέλος της επιτροπής από τις 23 Σεπτεμβρίου 2022 έως τις 7 Φεβρουαρίου 2025

Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, Στρασβούργο, Γαλλία

Πρόλογος

Το 2025 η επιτροπή εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) συνέχισε να εκτελεί το έργο της σύμφωνα με τις προτεραιότητες που ορίζονται στον κανονισμό για την OLAF [κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013] και τις καθιερωμένες πρακτικές εργασίας της. Το δεύτερο εξάμηνο του έτους, ειδικότερα, οι δραστηριότητες της επιτροπής εποπτείας διαμορφώθηκαν επίσης από τη λευκή βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την επανεξέταση της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης, η οποία δρομολόγησε έναν ευρύτερο προβληματισμό σχετικά με το μέλλον της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Ως ένας από τους φορείς στο πλαίσιο αυτής της αρχιτεκτονικής, η επιτροπή εποπτείας παρακολούθησε ενεργά και συνέβαλε σε αυτή την εξελισσόμενη συζήτηση. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί την πρωτοβουλία αυτήν ιδιαίτερα σημαντική, καθώς η απάτη και η διαφθορά υπονομεύουν την εμπιστοσύνη των πολιτών, στρεβλώνουν τον θεμιτό ανταγωνισμό και αποδυναμώνουν τα οικονομικά θεμέλια της ΕΕ. Η ενίσχυση του νομικού πλαισίου και ο εκσυγχρονισμός του τρόπου λειτουργίας του συστήματος καταπολέμησης της απάτης θα επιτρέψουν στην ΕΕ να διατηρήσει το προβάδισμα έναντι των ολοένα και πιο εξελιγμένων κινδύνων απάτης, στηρίζοντας παράλληλα περαιτέρω τον αντίκτυπο της OLAF και τον ρόλο της επιτροπής εποπτείας της.

— Μία από τις σημαντικότερες συνεισφορές της επιτροπής εποπτείας στην επανεξέταση της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης, και κεντρικό σημείο εστίασης των εργασιών της το 2025, ήταν η ολοκληρωμένη και ανεξάρτητη αξιολόγηση της εφαρμογής και του αντικτύπου του κανονισμού για την OLAF. Η γνωμοδότηση της επιτροπής εποπτείας για το θέμα αυτό, όπως και το σύνολο των εργασιών της, βασίζεται σε αδιάσειστα στοιχεία. Με την εξέταση των φακέλων υποθέσεων και της ερευνητικής πρακτικής της OLAF, η επιτροπή εποπτείας επιδίωξε να κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε στην πραγματικότητα το σύστημα. Όταν ανέκυπταν συστημικές προκλήσεις, η επιτροπή εποπτείας δεν περιοριζόταν στην εξέταση μεμονωμένων υποθέσεων, αλλά επιδίωκε να εντοπίσει τα βαθύτερα αίτιά τους. Με την προσέγγιση αυτή διασφαλίζεται ότι οι συστάσεις της αντιμετωπίζουν τα βαθύτερα αίτια και παρέχουν ουσιαστική καθοδήγηση για την ενίσχυση του πλαισίου της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

— Η επιτροπή εποπτείας πρότεινε βελτιώσεις στο νομικό πλαίσιο και στις επιχειρησιακές πρακτικές από τρεις βασικές οπτικές: i) τα όρια των ερευνών της OLAF, συμπεριλαμβανομένης της εντολής και της ανεξαρτησίας της· ii) τη διεξαγωγή ερευνών, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειάς τους, των διαδικαστικών εγγυήσεων και της συνεργασίας με άλλους φορείς στο πλαίσιο της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης· και iii) την αποτελεσματικότητα και την προστιθέμενη αξία των συστάσεων της OLAF.

— Το 2025 η επιτροπή εποπτείας επικεντρώθηκε επίσης σε μια άλλη κρίσιμη πτυχή του πλαισίου συνεργασίας: το καθήκον της OLAF να αναφέρει υπόνοιες αξιόποινης συμπεριφοράς στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Στο πλαίσιο της ανάλυσης εξετάστηκε ο τρόπος με τον οποίο η OLAF συλλέγει και αξιολογεί τις σχετικές πληροφορίες προτού αποφασίσει αν θα αναφέρει μια υπόθεση, καθώς και αν οι εν λόγω αποφάσεις λαμβάνονται ανεξάρτητα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε πλήρη συμμόρφωση με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο. Η ανάλυση της επιτροπής εποπτείας βρίσκεται επί του παρόντος στο στάδιο της οριστικοποίησης και θα παρουσιαστεί σε ειδική γνωμοδότηση, την οποία η επιτροπή σκοπεύει να εγκρίνει το πρώτο εξάμηνο του 2026.

— Επιπλέον, το 2025, και σύμφωνα με την ετήσια πρακτική της και τον κανονισμό για την OLAF, η επιτροπή εποπτείας εξέτασε το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026 και εξέδωσε σχετική γνωμοδότηση. Η επιτροπή εποπτείας έκρινε ότι το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026 παρείχε στέρεη βάση για να μπορέσει η Υπηρεσία να εκπληρώσει την εντολή και τα καθήκοντά της δυνάμει του κανονισμού για την OLAF. Ταυτόχρονα, η επιτροπή εποπτείας υπογράμμισε ότι τυχόν περαιτέρω μειώσεις των ανθρώπινων πόρων της OLAF θα πρέπει να υπόκεινται σε ενδελεχή και προσεκτική αξιολόγηση του δυνητικού τους αντικτύπου στις επιδόσεις της OLAF και στην ικανότητά της να εκτελεί τα βασικά της καθήκοντα. Η επιτροπή εποπτείας τόνισε επίσης τη σημασία της ανάπτυξης και της εφαρμογής εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης για την ενίσχυση του εντοπισμού και της πρόληψης της απάτης, επισημαίνοντας ότι θα χρειαστούν πρόσθετες επενδύσεις σε υποδομές ΤΠ και εξειδικευμένη εμπειρογνωσία για τη στήριξη αυτών των προσπαθειών.

— Η διάρκεια των ερευνών παραμένει σημαντικός δείκτης της αποτελεσματικότητας της δράσης της OLAF. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας συνέχισε να παρακολουθεί στενά τα χρονοδιαγράμματα των ερευνών, με ιδιαίτερη έμφαση σε υποθέσεις που διαρκούν περισσότερο από 36 μήνες. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε αν οι διακοπές της ερευνητικής δραστηριότητας ήταν αιτιολογημένες, αν δινόταν επαρκής προτεραιότητα στις χρονοβόρες έρευνες ώστε να προχωρήσουν προς την ολοκλήρωσή τους, και αν η συνολική διάρκεια κάθε υπόθεσης παρέμενε ανάλογη της πολυπλοκότητάς της. Στην παρούσα έκθεση παρέχονται περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα πορίσματα της επιτροπής εποπτείας.

— Μια ακόμα σημαντική πτυχή των εργασιών της επιτροπής εποπτείας το 2025 ήταν η διεξοδική αξιολόγηση της υλοποίησης των συστάσεων που διατυπώθηκαν προς την OLAF μέσω των γνωμοδοτήσεων της επιτροπής εποπτείας την περίοδο 2021-2024. Η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι το 58 % των συστάσεών της είχαν υλοποιηθεί επιτυχώς, το 17 % είχαν υλοποιηθεί εν μέρει και το 15 % δεν ίσχυαν πλέον λόγω μεταβολής των συνθηκών. Στο υπόλοιπο 10 % των υποθέσεων, η επιτροπή εποπτείας έκρινε ότι εξακολουθούσαν να απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες από την OLAF.

— Τα εκκρεμή ζητήματα αφορούν κυρίως την ενίσχυση της ικανότητας της OLAF να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τη διάρκεια των ερευνών, την αποσαφήνιση του πεδίου των ερευνών και την περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Ταυτόχρονα, η επιτροπή εποπτείας αναγνωρίζει ότι αναμένονται σημαντικές εξελίξεις στο πλαίσιο της υπό εξέλιξη επανεξέτασης της αρχιτεκτονικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης. Στην παρούσα έκθεση παρέχονται περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα πορίσματα της επιτροπής εποπτείας.

Για μέρος του 2025 η επιτροπή εποπτείας λειτούργησε με μειωμένη σύνθεση μετά την παραίτηση της κας Anjinho τον Φεβρουάριο του 2025 και την προηγούμενη παραίτηση του κ. Cretin τον Ιούλιο του 2024. Παρά την προσωρινή αυτή μείωση των μελών της, η επιτροπή εποπτείας συνέχισε να ασκεί τις αρμοδιότητές της. Η πλήρης πενταμελής σύνθεσή της αποκαταστάθηκε με τον διορισμό της κας Στυλιανίδη τον Μάιο του 2025 και του κ. Chendi τον Οκτώβριο του 2025.

Τέλος, εκ μέρους όλων των μελών της επιτροπής εποπτείας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον γενικό διευθυντή της OLAF για την ανοικτή και εποικοδομητική προσέγγισή του στις ανταλλαγές απόψεων της επιτροπής εποπτείας με την OLAF. Η επιτροπή εποπτείας επιθυμεί επίσης να εκφράσει την εκτίμησή της προς την ασκούσα καθήκοντα γενικού διευθυντή για τη συνεργασία της μετά την αποχώρηση του πρώην γενικού διευθυντή. Τέλος, θα ήθελα να αναγνωρίσω την πολύτιμη στήριξη που παρείχε η γραμματεία, υπό την ηγεσία του ασκούντος χρέη προϊσταμένου της, καθώς ο επαγγελματισμός και η αφοσίωση των μελών της συνέβαλαν σημαντικά στο έργο της επιτροπής εποπτείας. Η επιτροπή εποπτείας εκτιμά επίσης την εποικοδομητική συνεργασία των θεσμικών εταίρων της σε ολόκληρη την αρχιτεκτονική της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης, δεδομένου ότι η αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ εξαρτάται τελικά από τη συλλογική δύναμη ολόκληρου του συστήματος.

Marita Salgrāve
Πρόεδρος της επιτροπής εποπτείας της OLAF

Πίνακας περιεχομένων

		Σελίδα
Πρόλογος		2
Πίνακας περιεχομένων		6
1.	Λίγα λόγια για την επιτροπή εποπτείας	5
2.	Δραστηριότητες παρακολούθησης	6
	2.1 Γνωμοδότηση 1/2025 σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες της OLAF για παρενόχληση εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ	6
	2.2 Γνωμοδότηση 2/2025 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026	7
	2.3 Σχέδιο γνωμοδότησης που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό για την OLAF	8
	2.4 Παρακολούθηση του καθήκοντος της OLAF να αναφέρει αξιόποινη συμπεριφορά στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία	9
	2.5 Παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF	10
	2.5.1 Εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών που η επιτροπή εποπτείας έλαβε το 2025	11
	2.5.2 Έρευνες της OLAF διάρκειας άνω των 36 μηνών το 2025	13
	2.6 Παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων της επιτροπής εποπτείας από την OLAF	17
	2.7. Παρακολούθηση μεμονωμένων καταγγελιών που υποβάλλονται στην OLAF	19
3.	Συνεργασία	19
	3.1 Συνεργασία με την OLAF	19
	3.2 Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη	20
4.	Διοίκηση και πόροι	21
	4.1 Μέθοδοι εργασίας της επιτροπής εποπτείας	21
	4.2 Η γραμματεία	21
	4.3 Θέματα προϋπολογισμού	22

1. **Λίγα λόγια για την επιτροπή εποπτείας**

1. Η επιτροπή εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (στο εξής: επιτροπή εποπτείας) είναι ανεξάρτητο όργανο που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 ([1]) (στο εξής: κανονισμός για την OLAF) για την ενίσχυση και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της OLAF με την τακτική παρακολούθηση της εκτέλεσης του ερευνητικού έργου της.

2. Η επιτροπή εποπτείας απαρτίζεται από πέντε ανεξάρτητους, εξωτερικούς εμπειρογνώμονες (στο εξής: μέλη), οι οποίοι διορίζονται με κοινή συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για πέντε έτη ([2]). Τα μέλη ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη ανεξαρτησία και δεν επιτρέπεται να ζητούν ούτε να δέχονται εντολές από καμία κυβέρνηση ή από θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό της ΕΕ. Τα μέλη της επιτροπής εποπτείας ασκούν τα καθήκοντά τους σε μη μόνιμη βάση, υποστηριζόμενα στο έργο τους από γραμματεία που παρέχεται από την Επιτροπή. Η γραμματεία εργάζεται σε μόνιμη βάση υπό την άμεση εποπτεία της επιτροπής εποπτείας και ανεξάρτητα από την Επιτροπή, την OLAF ή οποιονδήποτε άλλον φορέα. Η γραμματεία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση και στην υποστήριξη των καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας.

3. Δεδομένης της φύσης των ερευνών της OLAF, δεν είναι δυνατή η προσφυγή στα δικαστήρια της ΕΕ κατά απόφασης κίνησης ή περάτωσης έρευνας που έχει εκδοθεί από τον γενικό διευθυντή της OLAF ([3]). Αυτό σημαίνει ότι, σε συνδυασμό με τον ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων (ο οποίος χειρίζεται καταγγελίες κατά της OLAF για λόγους μη συμμόρφωσης με τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τους κανόνες που εφαρμόζονται στις έρευνες) ([4]), η επιτροπή εποπτείας διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο ως ανεξάρτητο όργανο στο οποίο έχουν ανατεθεί η εποπτεία και ο έλεγχος του τρόπου διεξαγωγής των ερευνών της OLAF. Αυτό θέτει την επιτροπή εποπτείας σε προνομιακή θέση καθώς παρέχει στα θεσμικά όργανα της ΕΕ πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία της OLAF και διασφαλίζει ότι η OLAF ενεργεί νόμιμα και σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικαστικές εγγυήσεις.

4. Σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF, η επιτροπή εποπτείας έχει τριπλό ρόλο: i) παρακολουθεί σε τακτική βάση το ερευνητικό έργο της OLAF, ii) επικουρεί τον γενικό διευθυντή της OLAF στην άσκηση των καθηκόντων του, και iii) υποβάλλει εκθέσεις στα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

5. Ειδικότερα, μέσω της τακτικής παρακολούθησης των ερευνών της OLAF, η επιτροπή εποπτείας επιδιώκει να διασφαλίζει ότι:

   i) δεν υπάρχουν εξωτερικές παρεμβάσεις στο ερευνητικό έργο της OLAF·

   ii) όλες οι σχετικές αποφάσεις του γενικού διευθυντή λαμβάνονται σύμφωνα με τις αρχές της νομιμότητας και της αμεροληψίας και είναι σύμφωνες με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([5]) και τις διαδικαστικές εγγυήσεις όπως κατοχυρώνονται στον κανονισμό για την OLAF.

6. Το έργο της επιτροπής εποπτείας περιλαμβάνει την έκδοση **γνωμοδοτήσεων** με αποδέκτη τον γενικό διευθυντή της OLAF και, κατά περίπτωση, διατύπωση **συστάσεων** σχετικά με το ερευνητικό έργο της OLAF, τη διάρκεια των ερευνών της και τους πόρους που χρειάζεται η OLAF για τη διεξαγωγή των εν λόγω ερευνών. Η επιτροπή εποπτείας διατυπώνει επίσης **παρατηρήσεις** ([6]) σχετικά με το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας (στο εξής: ΚΓΔΕ) ([7]). Κατά την έκδοση των γνωμοδοτήσεων και τη διατύπωση των συστάσεών της, η επιτροπή εποπτείας δεν παρεμβαίνει ποτέ στη διεξαγωγή ερευνών της OLAF που βρίσκονται σε εξέλιξη.

([1]) Άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/2030 και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223. Η ενοποιημένη έκδοση διατίθεται στη διεύθυνση https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:02013R0883-20210117.

([2]) Προκειμένου να διαφυλάσσεται η πείρα που συσσωρεύεται στην επιτροπή εποπτείας, τα μέλη αντικαθίστανται εναλλάξ, σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF.

([3]) Διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου της 12ης Νοεμβρίου 2018, Stichting Against Child Trafficking κατά Επιτροπής, T-658/17, ECLI:EU:T:2018:799.

([4]) Βλ. άρθρο 9α παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF.

([5]) Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391), διαθέσιμος στη διεύθυνση: https://www.europarl.europa.eu/charter/pdf/text_el.pdf.

([6]) Βλ. άρθρο 17 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF.

([7]) Οι κατευθυντήριες γραμμές για το προσωπικό της OLAF όσον αφορά τις διαδικασίες έρευνας, οι οποίες ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2026, είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: https://anti-fraud.ec.europa.eu/document/download/e1994c22-7d58-4e61-8d34-0937a0be8f98_en?filename=gips-2026_en.pdf.

2. **Δραστηριότητες παρακολούθησης**

7. Κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς η επιτροπή εποπτείας απηύθυνε δύο γνωμοδοτήσεις στον γενικό διευθυντή της OLAF, σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού για την OLAF, και συγκεκριμένα τη γνωμοδότηση 1/2025 ([8]), που δημοσιεύθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2025, και τη γνωμοδότηση 2/2025 ([9]), που δημοσιεύθηκε στις 2 Ιουνίου 2025 ([10]). Σε αυτές διατυπώνονται ορισμένες συστάσεις. Η επιτροπή εποπτείας συνέχισε να παρακολουθεί τη διάρκεια των ερευνών της OLAF και την εφαρμογή των διαδικαστικών εγγυήσεων. Κατά την περίοδο αναφοράς η επιτροπή εποπτείας προέβη επίσης σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση του επιπέδου εφαρμογής των ήδη εκδοθεισών συστάσεών της από την OLAF.

8. Εκτός από τις προαναφερθείσες διαδικασίες παρακολούθησης και γνωμοδοτήσεις που δημοσιεύθηκαν το 2025, κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς η επιτροπή εποπτείας ενέκρινε σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2026 (γνωμοδότηση 1/2026) ([11]). Η επιτροπή εποπτείας εκπόνησε επίσης μια ακόμα γνωμοδότηση η οποία προβλέπεται να εγκριθεί και να δημοσιευθεί το πρώτο εξάμηνο του 2026.

2.1. ***Γνωμοδότηση 1/2025 σχετικά με τις εσωτερικές έρευνες της OLAF για παρενόχληση εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ***

9. Το 2022 ο γενικός διευθυντής της OLAF ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας για ορισμένες δυσκολίες που αντιμετώπιζε η OLAF σε ορισμένες υποθέσεις που αφορούσαν εσωτερικές έρευνες για παρενόχληση, οι οποίες θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξαρτησία του.

10. Σε συνέχεια των πληροφοριών που ελήφθησαν, η επιτροπή εποπτείας αποφάσισε να εκδώσει γνωμοδότηση στην οποία αποσαφηνίζονται ο ρόλος και οι εξουσίες της OLAF στη διερεύνηση ανάρμοστης συμπεριφοράς και παρενόχλησης σε θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή εποπτείας εξέτασε την προστιθέμενη αξία που οι εν λόγω έρευνες πρόσφεραν στην καταπολέμηση της παρενόχλησης και παρόμοιων παραπτωμάτων από υπαλλήλους της ΕΕ και μέλη των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ. Η ανάλυση αφορούσε δείγμα 29 υποθέσεων της OLAF (9 περατωθείσες έρευνες και 20 απορριφθείσες υποθέσεις) που διεκπεραιώθηκαν την περίοδο 2018-2023.

11. Τον Δεκέμβριο του 2024 η επιτροπή εποπτείας ενέκρινε το σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο εγκρίθηκε επίσημα και δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2025. Στην ετήσια έκθεση για το 2024, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε σε βάθος το κύριο περιεχόμενο της γνωμοδότησης. Τα κύρια πορίσματα συνοψίζονται περαιτέρω κατωτέρω.

12. Η επιτροπή εποπτείας παρατήρησε ότι, μετά την απόφαση Dalli ([12]), διαπιστώθηκε ότι η OLAF είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή εσωτερικών ερευνών σχετικά με σοβαρά θέματα που αφορούν την εκτέλεση επαγγελματικών καθηκόντων από το προσωπικό και τα μέλη των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών, ανεξάρτητα από τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 4 του κανονισμού για την OLAF.

13. Από την εξέταση των υποθέσεων προέκυψε ότι η OLAF συνήθως δεν διερευνά πραγματικά περιστατικά στα οποία εμπλέκονται υπάλληλοι ή μεσαία διοικητικά στελέχη, εάν το θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμός μπορεί να διεξαγάγει το ίδιο αποτελεσματική έρευνα, επιλέγοντας αντ' αυτού να του παραπέμψει το ζήτημα σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 6. Ωστόσο, η OLAF διερευνά καταγγελίες κατά ανώτερων υπαλλήλων ή μελών θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας. Η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι ο χειρισμός των καταγγελιών παρενόχλησης από την OLAF ευθυγραμμίζεται με την εντολή της, προσφέροντας πρόσθετη αμεροληψία σε υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται ανώτεροι υπάλληλοι. Οι εσωτερικές έρευνες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ ενδέχεται να στερούνται αντικειμενικότητας ή πόρων και να εγείρουν κινδύνους για τη φήμη.

([8]) Γνωμοδότηση 1/2025 της επιτροπής εποπτείας σχετικά με τις *εσωτερικές έρευνες της OLAF για παρενόχληση εντός των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ*.

([9]) Γνωμοδότηση 2/2025 της επιτροπής εποπτείας σχετικά με το *προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026*.

([10]) Όλες οι εκδοθείσες γνωμοδοτήσεις και οι ετήσιες εκθέσεις που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της επιτροπής εποπτείας: Γνωμοδοτήσεις και εκθέσεις — Επιτροπή Εποπτείας της OLAF — Ευρωπαϊκή Ένωση.

([11]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας που *συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο του κανονισμού για την OLAF*.

([12]) Απόφαση της 6ης Ιουνίου 2019, Dalli κατά Επιτροπής, T-399/17, ECLI:EU:T:2019:384, η οποία επικυρώθηκε με την απόφαση της 25ης Φεβρουαρίου 2021, Dalli κατά Επιτροπής, C-615/19P, ECLI:EU:C:2021:133. Στην εν λόγω απόφαση-ορόσημο, το Δικαστήριο εξέτασε ρητά το ζήτημα της εξουσίας της OLAF να διενεργεί εσωτερικές έρευνες που δεν θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ. Στη σκέψη 62 της απόφασης, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «η απουσία επιπτώσεων στα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης δεν επηρεάζει τη δυνατότητα της OLAF να κινήσει έρευνα».

14. Τα περισσότερα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί συνεργάστηκαν με την OLAF, ωστόσο σε δύο υποθέσεις υπήρξε αντίσταση που καθυστέρησε τις έρευνες. Η επιτροπή εποπτείας τόνισε ότι, μόλις η OLAF κινήσει έρευνα, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί πρέπει να συνεργάζονται πλήρως και να αποφεύγουν τη διεξαγωγή παράλληλων ερευνών, καθώς η μη συμμόρφωση με αυτήν την υποχρέωση παραβιάζει το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο και υπονομεύει την ανεξαρτησία της OLAF.

2.2. *Γνωμοδότηση 2/2025 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026*

15. Κάθε έτος η επιτροπή εποπτείας εκδίδει γνωμοδότηση σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF, προκειμένου να παρέχεται διαβεβαίωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ ότι το σχέδιο προϋπολογισμού διαφυλάσσει την ανεξαρτησία του ερευνητικού έργου της OLAF. Ειδικότερα, στη γνωμοδότηση της επιτροπής εποπτείας εξετάζεται αν η OLAF διαθέτει επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, καθώς και για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί.

16. Στις 2 Ιουνίου 2025 η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε τη γνωμοδότηση 2/2025 σχετικά με το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026. Στη γνωμοδότηση αυτήν, επισημάνθηκε ότι το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF είχε αυξηθεί κατά 3,8 % σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2025. Οι προτεινόμενες αυξήσεις σε ορισμένες γραμμές του προϋπολογισμού ήταν δεόντως αιτιολογημένες και σύμφωνες με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την κατάρτιση του σχεδίου προϋπολογισμού της OLAF για το 2026.

17. Οι δαπάνες προσωπικού ήταν ο κύριος παράγοντας κόστους που αντιπροσώπευε πάνω από το 72 % του συνολικού προϋπολογισμού. Η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι ο πίνακας προσωπικού της OLAF για το 2026 είχε μειωθεί κατά 6 θέσεις σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, με αποτέλεσμα ο αριθμός των θέσεων να είναι 310. Η μείωση αυτή ήταν αποτέλεσμα του μοντέλου γραμμικής συνεισφοράς που επιβλήθηκε σε όλες τις υπηρεσίες της Επιτροπής, ώστε να καταστεί δυνατή η μελλοντική ανακατανομή των θέσεων προσωπικού σε τομείς προτεραιότητας. Υπό το πρίσμα αυτής της τελευταίας μείωσης του πίνακα προσωπικού της και του γεγονότος ότι η OLAF χρειάστηκε να αποδεσμεύσει συνολικά 47 θέσεις από το 2018, η επιτροπή εποπτείας τόνισε ότι οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση των ανθρώπινων πόρων της OLAF θα έπρεπε να αποτελέσει αντικείμενο προσεκτικής αξιολόγησης.

18. Όσον αφορά τη γραμμή του προϋπολογισμού της OLAF για τα «έξοδα αποστολών και εκπροσώπησης», η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι θα παραμείνουν στο ίδιο επίπεδο με το 2025, με αποτέλεσμα να διαφυλαχθεί σε μεγάλο βαθμό η ζωτική ικανότητα της OLAF να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους εντός και εκτός της ΕΕ στο πλαίσιο των ερευνών της.

19. Ο προϋπολογισμός της OLAF για τις «τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών» αυξήθηκε κατά 100 000 EUR, δηλαδή αύξηση κατά 1,76 % σε σύγκριση με το επίπεδο του 2025. Η επιτροπή εποπτείας σημείωσε ότι η αύξηση θα καλύψει κυρίως το κόστος που συνδέεται με τις διαδικασίες αναδιοργάνωσης.

20. Η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του προϋπολογισμού της OLAF ήταν η διασυνδεδεμένη δομή του, η οποία της έδωσε τη δυνατότητα να πραγματοποιεί «εσωτερικές» μεταφορές κονδυλίων μεταξύ των διαφόρων γραμμών του προϋπολογισμού χωρίς να ζητεί άδεια από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή της ΕΕ. Χάρη στη δυνατότητα αυτήν, η OLAF μπόρεσε να ανταποκριθεί σε απρόβλεπτα γεγονότα και προκλήσεις στο παρελθόν και να διαχειριστεί τον προϋπολογισμό της με υψηλότερο βαθμό ευελιξίας από οποιαδήποτε άλλη Γενική Διεύθυνση της Επιτροπής. Η επιτροπή εποπτείας υποστήριζε ανέκαθεν την αυτονομία της OLAF στη διαχείριση του προϋπολογισμού, ως πρόσθετη (δημοσιονομική) εγγύηση της ανεξαρτησίας της.

21. Ωστόσο, η επιτροπή εποπτείας τόνισε ότι είναι σημαντικό η OLAF να διαχειρίζεται πάντα τον προϋπολογισμό της κατά τρόπον ώστε, στο μέτρο του δυνατού, να τηρούνται οι γενικές αρχές που διέπουν τον προϋπολογισμό, όπως ορίζονται στα άρθρα 6 έως 38 του κανονισμού σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ ([13]), συμπεριλαμβανομένων των αρχών της διαφάνειας και της ειδικότητας.

22. Η επιτροπή εποπτείας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το προσχέδιο προϋπολογισμού της OLAF για το 2026 ήταν σύμφωνο με τις δημοσιονομικές προτάσεις της Επιτροπής για την κατάρτιση του σχεδίου προϋπολογισμού της Επιτροπής για το 2026. Ωστόσο, υπογράμμισε επίσης ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η OLAF διατηρεί επαρκή επίπεδα στελέχωσης για την εκπλήρωση της εντολής της και ότι οι ανθρώπινοι πόροι ευθυγραμμίζονται με τις επιχειρησιακές ανάγκες της OLAF. Τέλος, επέστησε την προσοχή στο γεγονός ότι η ανάπτυξη και η εφαρμογή εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία είναι απαραίτητα για το μέλλον του εντοπισμού και της πρόληψης της απάτης, θα απαιτήσουν πρόσθετες επενδύσεις σε υποδομές ΤΠ και εμπειρογνωσία.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

2.3. *Σχέδιο γνωμοδότησης που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό για την OLAF*

23. Το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον να διενεργεί πλήρη αξιολόγηση σχετικά με την «εφαρμογή και τον αντίκτυπο» του κανονισμού για την OLAF, «ιδίως σε ό,τι αφορά την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της συνεργασίας μεταξύ της Υπηρεσίας [OLAF] και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας». Το άρθρο 19 παράγραφος 1 απαιτεί επίσης από την επιτροπή εποπτείας να υποβάλει χωριστή, ανεξάρτητη γνωμοδότηση που θα επισυναφθεί στην έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής.

24. Τον Απρίλιο του 2024 ο γενικός διευθυντής της OLAF ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας ότι η OLAF, υπό την ιδιότητά της ως υπηρεσία της Επιτροπής που είναι αρμόδια για την ανάπτυξη της πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης, είχε ξεκινήσει τη διαδικασία αξιολόγησης του κανονισμού για την OLAF. Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε από την επιτροπή εποπτείας να γνωμοδοτήσει.

25. Η επιτροπή εποπτείας ενέκρινε το σχέδιο γνωμοδότησής της τον Δεκέμβριο του 2025 και το εξέδωσε επίσημα τον Ιανουάριο του 2026 ([14]).

26. Στη γνωμοδότησή της, η επιτροπή εποπτείας προέβη σε ολοκληρωμένη και ανεξάρτητη αξιολόγηση της εφαρμογής και του αντικτύπου του κανονισμού για την OLAF, με βάση τη μοναδική πείρα που έχει αποκτήσει στον τομέα της παρακολούθησης. Αφενός, η επιτροπή εποπτείας βασίστηκε σε επίσημες γνωμοδοτήσεις, τεκμηριωμένα πορίσματα και συστάσεις που είχε διατυπώσει προηγουμένως. Αφετέρου, διατύπωσε απόψεις και προτάσεις που δεν έχουν ακόμη υποβληθεί επίσημα στην OLAF, βάσει άμεσων αποδεικτικών στοιχείων ή δευτερευουσών πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την OLAF.

27. Πρώτα, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε και αξιολόγησε τις βασικές τροποποιήσεις που επήλθαν στον κανονισμό για την OLAF με i) τον κανονισμό 2016/2030, ο οποίος ενίσχυσε την ανεξαρτησία και τη λειτουργία της επιτροπής εποπτείας αναθέτοντας τη γραμματεία της στην Επιτροπή ([15])· και ii) τον κανονισμό 2020/2223 ([16]), ο οποίος ευθυγράμμισε τις δραστηριότητες της OLAF με εκείνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και εισήγαγε σημαντικές διαδικαστικές και επιχειρησιακές βελτιώσεις. Στη συνέχεια, η επιτροπή εποπτείας εξέτασε τον κανονισμό για την OLAF στο σύνολό του και διατύπωσε παρατηρήσεις όχι μόνο σχετικά με τις διατάξεις που θεσπίστηκαν με τις τροποποιήσεις του 2016 και του 2020, αλλά και σχετικά με πτυχές του κανονισμού που δεν επηρεάστηκαν από τις εν λόγω τροποποιήσεις. Τέλος, σε περιπτώσεις που η επιτροπή εποπτείας εντόπισε αδυναμίες και ελλείψεις στον ισχύοντα τροποποιημένο κανονισμό για την OLAF, υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις με στόχο την ενίσχυση και την αποσαφήνιση των σχετικών διατάξεων.

28. Η ανάλυση οδήγησε την επιτροπή εποπτείας να υποβάλει προτάσεις σχετικά με διάφορες διατάξεις, ενόψει της πιθανής αναθεώρησής τους μετά τη διαδικασία αξιολόγησης. Οι προτάσεις αυτές οργανώθηκαν σε τέσσερις θεματικούς τομείς. Πρώτον, εξετάστηκαν τα όρια των ερευνών της OLAF και καλύφθηκαν ζητήματα που προκύπτουν συνήθως κατά την αρχική φάση των ερευνών ([17]). Δεύτερον, εξετάστηκαν ορισμένες σημαντικές πτυχές που χαρακτηρίζουν τη διεξαγωγή των ερευνών της OLAF, οι οποίες εκτείνονται από τις διαδικαστικές εγγυήσεις έως τη συνεργασία OLAF–Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ([18]). Τρίτον, υποβλήθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις σχετικά με την αξία της έκθεσης της OLAF και τις επακόλουθες ενέργειες ([19]). Τέταρτον, διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις σχετικά με τη λειτουργία της επιτροπής εποπτείας ([20]).

29. Όσον αφορά το ζήτημα των **ορίων των ερευνών της OLAF**, η επιτροπή εποπτείας επανέλαβε την ανάγκη έγκαιρης αποσαφήνισης του πεδίου εφαρμογής της εντολής της OLAF, λαμβανομένης υπόψη της απόφασης-ορόσημο Dalli. Σύμφωνα με την επιτροπή εποπτείας, βάσει του ισχύοντος νομικού πλαισίου, όπως ερμηνεύεται από τη σχετική νομολογία, η OLAF έχει την εξουσία να διερευνά όχι μόνο θέματα που σχετίζονται με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ (PIF), αλλά και θέματα που βαίνουν πέραν της PIF ([21]). Επιπλέον, η γνωμοδότηση έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στη

([14]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας που *συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο του κανονισμού για την OLAF*.

([15]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/2030 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, όσον αφορά τη γραμματεία της επιτροπής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) (ΕΕ L 317 της 23.11.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2030/oj).

([16]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2223 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 2020, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 όσον αφορά τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και την αποτελεσματικότητα των ερευνών της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (ΕΕ L 437 της 28.12.2020, σ. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2223/oj).

([17]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας, κεφάλαιο 3.1.

([18]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας, κεφάλαιο 3.2.

([19]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας, κεφάλαιο 3.3.

([20]) Γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας, κεφάλαιο 3.4.

([21]) Η επιτροπή εποπτείας είχε ήδη εκφράσει την άποψη αυτή στη γνωμοδότησή της 4/2024 και στη γνωμοδότησή της 1/2025.

δυνατότητα περαιτέρω επέκτασης της εντολής της OLAF σε πρόσθετους τομείς, ως απόρροια της αυξανόμενης αναγνώρισης της εξειδικευμένης εμπειρογνωσίας της και της προστιθέμενης αξίας της στην αντιμετώπιση πολύπλοκων υποθέσεων πολλαπλών δικαιοδοσιών. Για να επιτευχθεί αυτό, η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο εκ νέου εισαγωγής στον κανονισμό ενός διαρθρωμένου συστήματος για την προτεραιοποίηση των ερευνών της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας τόνισε επίσης τη σημασία της διατήρησης της επιχειρησιακής ανεξαρτησίας της OLAF, ιδίως όσον αφορά μια σαφώς καθορισμένη διαδικασία ανάθεσης των αρμοδιοτήτων του γενικού διευθυντή της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας υπογράμμισε επίσης ότι είναι σημαντικό ο κανονισμός να παρέχει σαφείς ορισμούς εννοιών όπως οι «επαρκείς υπόνοιες» και να εισαχθεί ορισμός του «πεδίου της έρευνας» στο άρθρο 5 του τροποποιημένου κανονισμού για την OLAF («Έναρξη των ερευνών»).

30. Όσον αφορά το πολύπλευρο ζήτημα της **διεξαγωγής των ερευνών της OLAF**, η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε διάφορες παρατηρήσεις. Μεταξύ άλλων, η επιτροπή εποπτείας πρότεινε ο κανονισμός για την OLAF να περιλαμβάνει ρητή αναφορά στο γεγονός ότι οι έρευνες θα πρέπει να ολοκληρώνονται «εντός εύλογου χρονικού διαστήματος» και ότι για υποθέσεις που υπερβαίνουν τους 24 μήνες θα πρέπει να λαμβάνεται επίσημη απόφαση από τον γενικό διευθυντή της OLAF σχετικά με την περαιτέρω πορεία. Η επιτροπή εποπτείας πρότεινε επίσης να επανεξεταστεί η διάταξη σύμφωνα με την οποία η γνωμοδότηση της ομάδας ελέγχου σχετικά με την περάτωση της έρευνας «επισυνάπτεται στην τελική έκθεση της έρευνας», προκειμένου να διασφαλιστεί ότι παραμένει εσωτερικό έγγραφο, τα συμπεράσματα του οποίου κοινοποιούνται μόνο σε εξωτερικούς αποδέκτες, κατά περίπτωση. Όσον αφορά τη συνεργασία OLAF–Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η επιτροπή εποπτείας έκρινε ότι η παροχή περισσότερης καθοδήγησης σχετικά με την έννοια των «προδήλως ανυπόστατων ισχυρισμών» στο άρθρο 12γ παράγραφος 3 θα παρείχε μεγαλύτερη σαφήνεια, προς όφελος μιας πιο συνεκτικής συνεργασίας μεταξύ των δύο οργάνων. Όσον αφορά τις διαδικαστικές εγγυήσεις, η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε προτάσεις με στόχο την εξάλειψη της περιττής διαφορετικής μεταχείρισης μεταξύ των ενδιαφερόμενων προσώπων στο πλαίσιο εσωτερικών και εξωτερικών ερευνών και τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των διαδικαστικών εγγυήσεων που κατοχυρώνονται ήδη στον κανονισμό για την OLAF.

31. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε επίσης το βασικό και πολυσυζητημένο ζήτημα της **αξίας των συστάσεων της OLAF και της συνέχειας που δίνεται σε αυτές**. Εν προκειμένω, η επιτροπή εποπτείας αναγνώρισε ότι, παρότι η μεταβολή της γενικής νομικής αξίας των αποτελεσμάτων της OLAF θα συνεπαγόταν πολύπλοκους προβληματισμούς, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο μεγαλύτερης συμμετοχής της OLAF στην ανάκτηση κονδυλίων, ιδίως όσον αφορά τις δημοσιονομικές συστάσεις. Η επιτροπή εποπτείας πρότεινε επίσης την ενίσχυση των μηχανισμών που κατοχυρώνονται επί του παρόντος στο άρθρο 11 του κανονισμού για την OLAF, ώστε να ευθυγραμμιστεί η νομική βάση με τις υφιστάμενες πρακτικές παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω το ποσοστό των επακόλουθων ενεργειών, η επιτροπή εποπτείας πρότεινε επίσης να επεκταθεί ο ρόλος των υπηρεσιών συντονισμού για την καταπολέμηση της απάτης (AFCOS) ώστε να συμπεριληφθεί η συνέχεια που δίνεται στις συστάσεις της OLAF.

32. Τέλος, η γνωμοδότηση περιλάμβανε ορισμένες προτάσεις σχετικά με τη **λειτουργία της ίδιας της επιτροπής εποπτείας**. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή εποπτείας πρότεινε ορισμένες διευκρινίσεις στο άρθρο 15 του κανονισμού για την OLAF με σκοπό την προστασία της ανεξάρτητης και αμερόληπτης λειτουργίας της, προτείνοντας ο ίδιος ο κανονισμός να προβλέπει άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση στα σχετικά μέρη του συστήματος διαχείρισης υποθέσεων της OLAF (στο εξής: OCM). Η επιτροπή εποπτείας πρότεινε επίσης ήσσονος σημασίας νομοθετικές αλλαγές για τη διασφάλιση της αναγκαίας συμπληρωματικότητας μεταξύ του ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων και της επιτροπής εποπτείας κατά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης της OLAF με τις διαδικαστικές εγγυήσεις.

2.4. *Παρακολούθηση του καθήκοντος της OLAF να αναφέρει αξιόποινη συμπεριφορά στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία*

33. Σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, η OLAF και η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έχουν συμπληρωματικούς ρόλους στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ειδικότερα, ο τροποποιημένος κανονισμός για την OLAF προβλέπει ότι τόσο η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και η OLAF θα πρέπει να καθιερώσουν και να διατηρούν στενή συνεργασία με στόχο τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας των αντίστοιχων εντολών τους και, κατά περίπτωση, του συντονισμού των δράσεών τους. Σύμφωνα με τον τροποποιημένο κανονισμό για την OLAF, «η σχέση μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να συμβάλλει στη διασφάλιση της χρήσης όλων των μέσων για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης» ([22]).

34. Η επιτροπή εποπτείας έχει επανειλημμένα εκφράσει έντονο ενδιαφέρον να κατανοήσει πώς το νέο νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τον τροποποιημένο κανονισμό για την OLAF έχει επηρεάσει τις ερευνητικές δραστηριότητες της OLAF και, γενικότερα, πώς έχει επιτευχθεί στην πράξη η συνεργασία της OLAF με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι η ορθή εφαρμογή των μηχανισμών συνεργασίας μεταξύ των δύο οργάνων αποτελεί σημαντική συνιστώσα της επιχειρησιακής ανεξαρτησίας και της καλής λειτουργίας της OLAF. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι η παρακολούθηση της συνεργασίας τους αποτελεί ουσιαστικό μέρος της εντολής και του προγράμματος εργασίας της.

([22]) Αιτιολογική σκέψη 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/2223.

35. Λαμβανομένης υπόψη αυτής της προτεραιότητας, τον Φεβρουάριο του 2024 η επιτροπή εποπτείας εξέδωσε την πρώτη ειδική γνωμοδότησή της σχετικά με τις συμπληρωματικές έρευνες που διενεργεί η OLAF ([23]). Η επιτροπή εποπτείας, στα συμπεράσματά της, συνεχάρη τόσο την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία όσο και την OLAF για την εποικοδομητική τους συμβολή στη θέση αυτού του μηχανισμού σε λειτουργία. Δεδομένου του εξελισσόμενου χαρακτήρα των συμπληρωματικών ερευνών, η επιτροπή εποπτείας συνέχισε να παρακολουθεί τις συμπληρωματικές έρευνες που διενήργησε η OLAF καθ' όλη τη διάρκεια του 2024 και τον τρόπο με τον οποίο είχαν εφαρμοστεί οι συστάσεις της ([24]).

36. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας εστίασε την προσοχή της σε μια άλλη κρίσιμη πτυχή του πλαισίου συνεργασίας, συγκεκριμένα στο καθήκον της OLAF να αναφέρει υπόνοιες αξιόποινης συμπεριφοράς στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Η υποχρέωση αυτή, όπως και το καθήκον της OLAF να διακόπτει ή να συμπληρώνει τις έρευνες σε υποθέσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, έχει άμεσο αντίκτυπο στα ερευνητικά καθήκοντα της OLAF. Με την παρακολούθηση της εφαρμογής του εν λόγω καθήκοντος αναφοράς, η επιτροπή εποπτείας αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας της OLAF στον τομέα των ερευνών. Η ανάλυση επικεντρώθηκε στην επαλήθευση των εξής: i) του τρόπου με τον οποίο η OLAF συλλέγει, χειρίζεται και αναλύει όλες τις σχετικές πληροφορίες προτού αποφασίσει αν θα παραπέμψει μια υπόθεση στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία· ii) ότι καμία εξωτερική παρέμβαση δεν επηρεάζει την εκτέλεση των ερευνητικών καθηκόντων της OLAF· iii) ότι οι αποφάσεις της OLAF λαμβάνονται αμερόληπτα και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση· και iv) ότι οι ενέργειες της OLAF συνάδουν πλήρως με το ισχύον νομικό πλαίσιο.

37. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1 τελευταία περίπτωση του κανονισμού για την OLAF και τα άρθρα 12 και 13 των ρυθμίσεων συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας ([25]), η επιτροπή εποπτείας είχε πρόσβαση στους σχετικούς φακέλους υποθέσεων i) δείγματος 25 υποθέσεων που απορρίφθηκαν λόγω αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας· ii) 9 περατωθεισών υποθέσεων που παραπέμφθηκαν αρχικά στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, αλλά δεν αναλήφθηκαν από αυτήν· και iii) 14 υποθέσεων που διακόπηκαν λόγω αρμοδιότητας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Η επιτροπή επέλεξε επίσης και ανέλυσε: iv) δείγμα 20 περατωθεισών ερευνών που δεν αναφέρθηκαν στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία με βάση τα ακόλουθα κριτήρια: α) υποθέσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ζήτησε στη συνέχεια πληροφορίες σχετικά με την υπόθεση μετά την περάτωση της έρευνας της OLAF· β) υποθέσεις που αφορούσαν θέματα σχετικά με τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)· και γ) υποθέσεις που διασφάλιζαν την επαρκή εκπροσώπηση όλων των ερευνητικών μονάδων, έτσι ώστε τουλάχιστον δύο υποθέσεις από καθεμία από τις ερευνητικές μονάδες της OLAF να περιλαμβάνονται στο πεδίο της αξιολόγησης.

38. Η ανάλυση της επιτροπής εποπτείας βρίσκεται επί του παρόντος σε εξέλιξη. Τα πορίσματα των εργασιών της, μαζί με τυχόν προκύπτουσες συστάσεις, θα παρουσιαστούν σε ειδική γνωμοδότηση, την οποία η επιτροπή εποπτείας σκοπεύει να εγκρίνει το πρώτο εξάμηνο του 2026.

2.5. ***Παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF***

39. Το άρθρο 7 παράγραφος 8 και το άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού για την OLAF αποτελούν τη νομική βάση για τη διενέργεια ανάλυσης ερευνών των οποίων η διάρκεια υπερβαίνει τους 12 μήνες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι έρευνες της OLAF διεξάγονται αδιαλείπτως και κατά τη διάρκεια χρονικής περιόδου ανάλογης προς τις περιστάσεις και την περιπλοκότητά τους.

40. Με την τακτική παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF και των αιτιών τυχόν αδικαιολόγητης καθυστέρησης, η επιτροπή εποπτείας επιδιώκει να διασφαλίσει ότι δεν έχουν υπάρξει εξωτερικές ή εσωτερικές παρεμβάσεις στην αμερόληπτη διεξαγωγή των ερευνών. Μια έρευνα που είναι χρονοβόρα χωρίς αιτιολόγηση μπορεί να έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες για: i) τα διαδικαστικά δικαιώματα των ενδιαφερομένων· και/ή ii) τη συνέχεια της έρευνας. Με την παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών, η επιτροπή εποπτείας ελέγχει επίσης αν οι ανθρώπινοι και οι οικονομικοί πόροι που έχουν διατεθεί στην OLAF έχουν χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά.

([23]) Γνωμοδότηση 1/2024 σχετικά με *συμπληρωματικές έρευνες της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας*.

([24]) Βλ. ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της επιτροπής εποπτείας για το 2024, τμήμα 2.1.

([25]) Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας, οι οποίες υπογράφηκαν στις 21 Οκτωβρίου 2021, η OLAF παρέχει στην επιτροπή εποπτείας δικαιώματα άμεσης πρόσβασης σε τμήματα του οικείου συστήματος διαχείρισης υποθέσεων (OCM), ώστε η επιτροπή εποπτείας να είναι σε θέση να ασκεί τις δραστηριότητες παρακολούθησης δυνάμει του κανονισμού 883/2013. Τα άρθρα 12 και 13 των ρυθμίσεων συνεργασίας καθορίζουν τις αρχές της εν λόγω πρόσβασης.

41. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι η διάρκεια των ερευνών αποτελεί σημαντικό δείκτη της αποτελεσματικότητας της δράσης της OLAF και, με την πάροδο του χρόνου, έχει δώσει ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα αυτό. Στην προηγούμενη γνωμοδότησή της ([26]), η επιτροπή εποπτείας εντόπισε ορισμένες ελλείψεις που οδήγησαν σε σειρά συστάσεων προς τον γενικό διευθυντή της OLAF.

42. Στη γνωμοδότησή της 3/2024 σχετικά με το σχέδιο νέων κατευθυντήριων γραμμών για τις διαδικασίες έρευνας ([27]), η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε την ικανοποίησή της για την πρόοδο που σημείωσε η OLAF όσον αφορά τη διαχείριση της διάρκειας των ερευνών της. Η επιτροπή τόνισε επίσης ότι είναι σημαντικό οι ΚΓΔΕ να παρέχουν σαφή καθοδήγηση στους ερευνητές σχετικά με την αποφυγή αδικαιολόγητων περιόδων αδράνειας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έρευνας και σχετικά με την αντιμετώπιση του ζητήματος των δυσανάλογα χρονοβόρων ερευνών. Η επιτροπή εποπτείας παρατηρεί ότι η OLAF έλαβε υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις και εφάρμοσε εν μέρει τις συστάσεις της επιτροπής εποπτείας στην τελική έκδοση των ΚΓΔΕ, οι οποίες άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2026 ([28]).

43. Ειδικότερα, με τις ΚΓΔΕ είτε έχουν εφαρμοστεί είτε έχουν εφαρμοστεί στο μέτρο του δυνατού πολλές από τις συστάσεις της επιτροπής εποπτείας σχετικά με τη διάρκεια των ερευνών της OLAF ([29]), τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στις έρευνες ([30]), τον ορισμό και τις αλλαγές στο πεδίο των ερευνών ([31]), το στάδιο επιλογής ([32]), τα δικαιώματα των ενδιαφερόμενων προσώπων ([33]), την ορολογία σχετικά με την καταγραφή των τηλεφωνικών συνομιλιών ([34]), την ταξινόμηση των ερευνών ([35]) και τις εσωτερικές συμβουλευτικές και ελεγκτικές διαδικασίες ([36]). Η επιτροπή εποπτείας επικροτεί επίσης τη νέα διάταξη των ΚΓΔΕ σχετικά με τα προγράμματα εργασίας, τα οποία πρέπει να καταρτίζονται κατά την έναρξη της έρευνας και να επικαιροποιούνται όποτε απαιτείται, καθώς και να περιλαμβάνουν αναφορές σε λύσεις και μέτρα για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ([37]).

44. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, όπως κάθε χρόνο, η επιτροπή εποπτείας έλαβε πληροφορίες από την OLAF σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών. Για να κατανοήσει καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο η OLAF διαχειρίστηκε τη διάρκεια των ερευνών της και τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώθηκε με τη γενική αρχή της αναλογικότητας, επίσης υπό το πρίσμα προηγούμενων συστάσεων, η επιτροπή εποπτείας διενήργησε αξιολόγηση επικεντρωμένη στις έρευνες διάρκειας άνω των 36 μηνών (βλ. τμήμα 2.5.2).

2.5.1. *Εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών που η επιτροπή εποπτείας έλαβε το 2025*

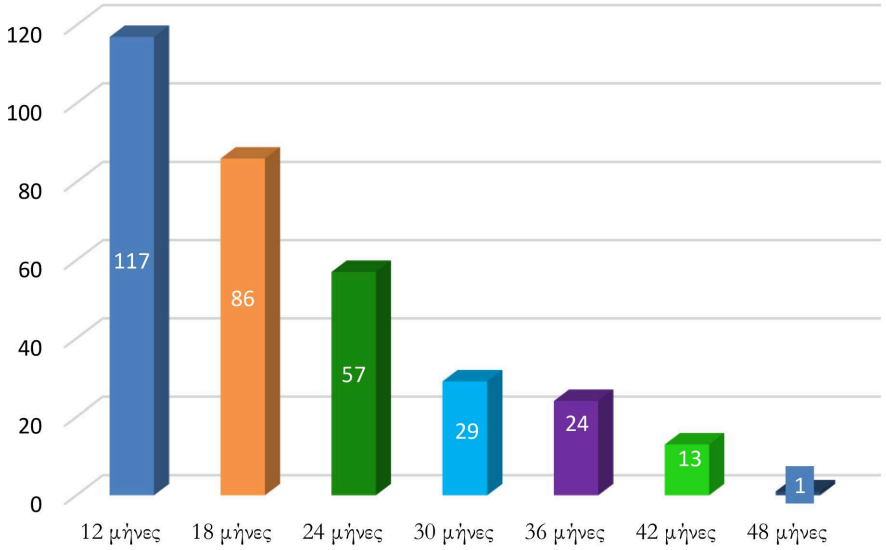
45. Εάν μια έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μετά την παρέλευση δωδεκαμήνου από την έναρξή της, το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF ([38]) ορίζει ότι ο γενικός διευθυντής της OLAF πρέπει να υποβάλει επίσημη έκθεση στην επιτροπή εποπτείας 12 μήνες μετά την κίνηση της έρευνας και στη συνέχεια ανά εξάμηνο. Στις εκθέσεις αυτές ο γενικός διευθυντής της OLAF αναφέρει τις αιτίες για τις οποίες η έρευνα εξακολουθεί να διεξάγεται και, κατά περίπτωση ([39]), τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίσπευση της έρευνας, καθώς και το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωσή της.

([26]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, *Ανάλυση των ερευνών της OLAF διάρκειας άνω των 36 μηνών το 2019*.
([27]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, *Κατευθυντήριες γραμμές της OLAF για τις διαδικασίες έρευνας*.
([28]) Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. κατωτέρω ενότητα 2.6 «Παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων της επιτροπής εποπτείας από την OLAF».
([29]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.1 σημεία vii) και viii).
([30]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.2 σημεία i), ii), iii), vii) και viii).
([31]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.3 σημεία i) και iv).
([32]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.4 σημεία i) και vi).
([33]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.5 σημεία iii) και iv).
([34]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.6.
([35]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.7 σημεία i) και ii).
([36]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση I.8 σημεία i) και ii).
([37]) Γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, συστάσεις I.1 σημείο vi) και I.9.
([38]) Το άρθρο 7 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 883/2013 ορίζει τα εξής: «Αν μια έρευνα δεν μπορεί να ολοκληρωθεί μετά την παρέλευση δωδεκαμήνου από την έναρξή της, ο γενικός διευθυντής υποβάλλει, κατά τη λήξη της δωδεκάμηνης προθεσμίας και στη συνέχεια ανά εξάμηνο, έκθεση στην επιτροπή εποπτείας, αναφέροντας τους σχετικούς λόγους και τα μελετώμενα διορθωτικά μέτρα για την επίσπευση της έρευνας.».
([39]) Η φράση «κατά περίπτωση» προστέθηκε στο κείμενο του άρθρου 7 παράγραφος 8 του κανονισμού για την OLAF με τον κανονισμό 2020/2223.

46. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας έλαβε από την OLAF 484 εκθέσεις σχετικά με 327 μεμονωμένες έρευνες που βρίσκονταν σε εξέλιξη διάρκειας άνω των 12 μηνών. Από αυτές, το 49 % υπερέβη τους 24 μήνες και το 16 % τους 36 μήνες (διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1

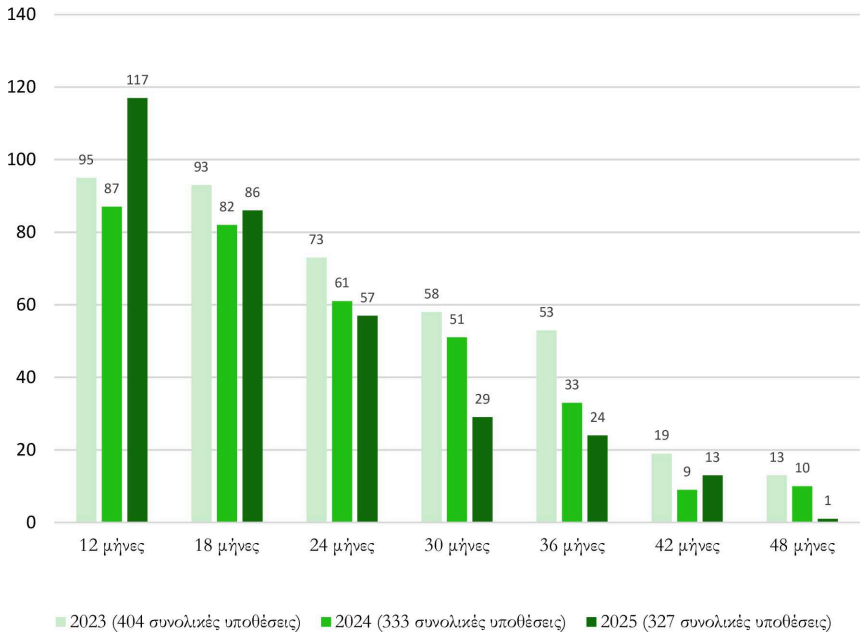
327 χρονοβόρες μεμονωμένες υποθέσεις αναφέρθηκαν το 2025

47. Προκειμένου αυτά τα αριθμητικά στοιχεία να ενταχθούν σε ένα πλαίσιο, το διάγραμμα 2 παρέχει συγκριτική επισκόπηση του αριθμού των επιμέρους ερευνών που διήρκεσαν πάνω από 12 μήνες την τελευταία τριετία. Δείχνει σταδιακή μείωση του συνολικού αριθμού των μακροχρόνιων υποθέσεων που αναφέρθηκαν από τον γενικό διευθυντή της OLAF, από 404 υποθέσεις το 2023 σε 333 το 2024 και σε 327 το 2025. Η τάση αυτή υποδηλώνει μείωση της μέσης διάρκειας των χρονοβόρων ερευνών, στοιχείο που υποδεικνύει κάποια βελτίωση όσον αφορά την έγκαιρη διεκπεραίωση των εν λόγω υποθέσεων από την OLAF. Αυτό αποτυπώνεται, για παράδειγμα, στα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν έρευνες διάρκειας άνω των 48 μηνών. Το 2023 διενεργήθηκαν 13 τέτοιες έρευνες, ενώ το 2024 διενεργήθηκαν 10. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας παρακολούθησης του 2025, η επιτροπή εποπτείας εντόπισε μόνο μία τέτοια περίπτωση.

Διάγραμμα 2

Εξέλιξη των χρονοβόρων μεμονωμένων υποθέσεων που αναφέρθηκαν μεταξύ 2023 και 2025

2.5.2. *Έρευνες της OLAF διάρκειας άνω των 36 μηνών το 2025*

48. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας προέβη σε τακτική παρακολούθηση της διάρκειας των ερευνών της OLAF, εστιάζοντας συγκεκριμένα σε εκείνες που υπερβαίνουν τους 36 μήνες. Η παρακολούθηση πραγματοποιήθηκε σε τρεις φάσεις κατά τη διάρκεια του έτους. Πρώτα, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε υποθέσεις που είχαν υπερβεί τους 36 μήνες μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου και της 30ης Ιουνίου 2025 (19 υποθέσεις). Στη συνέχεια, η επιτροπή εποπτείας επανεξέτασε νέες υποθέσεις που είχαν υπερβεί τους 36 μήνες μεταξύ της 1ης Ιουλίου και της 30ής Σεπτεμβρίου 2025 (7 νέες υποθέσεις). Τέλος, μεταξύ της 1ης Οκτωβρίου 2025 και της 31ης Δεκεμβρίου 2025 η επιτροπή εποπτείας έλεγξε την τελική δέσμη υποθέσεων που υπερέβαιναν τους 36 μήνες (7 νέες υποθέσεις). Σε αυτό το τελευταίο στάδιο, η επιτροπή εποπτείας εξέτασε επίσης την πρόοδο και στις 33 υποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των επικαιροποιήσεων των 26 υποθέσεων που αναλύθηκαν κατά το πρώτο και το δεύτερο στάδιο νωρίτερα εντός του έτους. Και στα τρία στάδια, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε μόνο τις αναφερθείσες υποθέσεις που βρίσκονταν ακόμη σε εξέλιξη ([40]).

49. Σύμφωνα με το άρθρο 10 των ρυθμίσεων συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας, η επιτροπή εποπτείας είχε πρόσβαση στους φακέλους υποθέσεων των προαναφερόμενων 33 ερευνών. Έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2025 η OLAF είχε περατώσει 22 από αυτές τις υποθέσεις ([41]), ενώ 11 παρέμεναν σε εξέλιξη ([42]).

50. Η επιτροπή εποπτείας απέστειλε επίσης αιτήματα παροχής πληροφοριών ώστε να αποκτήσει ολοκληρωμένη εικόνα κάθε υπόθεσης που αναλύθηκε. Για να καταλήξει στα τελικά συμπεράσματά της η επιτροπή εποπτείας έλαβε δεόντως υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η OLAF.

51. Στο πλαίσιο επανεξέτασης από την επιτροπή εποπτείας, εξετάστηκαν οι κατωτέρω δείκτες.

Συνέχεια των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Η συνέχεια των ερευνητικών δραστηριοτήτων επανεξετάστηκε προσεκτικά καθ' όλη τη διάρκεια κάθε υπόθεσης. Η επιτροπή εποπτείας επαλήθευσε τους λόγους που πρόβαλε η OLAF στις 12μηνες εκθέσεις της έναντι των φακέλων υποθέσεων και ανέλυσε τη συνέχεια των δραστηριοτήτων μεταξύ των περιόδων αναφοράς. Σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, η επιτροπή εποπτείας έδωσε επίσης ιδιαίτερη προσοχή στις διακοπές των ερευνητικών δραστηριοτήτων, θεωρώντας τα διαλείμματα που υπερβαίνουν τους τρεις μήνες ως «ενδείξεις κινδύνου», ενώ τα διαλείμματα που υπερβαίνουν τους έξι μήνες ως ενδεικτικά σοβαρών εμποδίων που αντιμετωπίζει η αρμόδια για την υπόθεση ομάδα και τα οποία έχουν ή θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στη συνολική διάρκεια μιας έρευνας. Στον φάκελο της υπόθεσης αναζητήθηκαν αιτιολογήσεις (που δηλώνονταν είτε ρητά είτε συνάγονταν με άλλον τρόπο) ([43]). Η επιτροπή εποπτείας επικεντρώθηκε επίσης στην αξιολόγηση της συνέχειας των ερευνών από την ομάδα ελέγχου της OLAF ([44]).

Προγραμματισμός ερευνών και επιχειρησιακή ιεράρχηση προτεραιοτήτων. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε την εσωτερική πρακτική της OLAF όσον αφορά τη διαχείριση της διάρκειας των ερευνών, με ιδιαίτερη έμφαση στον προγραμματισμό και στην επιχειρησιακή ιεράρχηση των προτεραιοτήτων. Η επιτροπή εποπτείας αξιολόγησε αν υιοθετήθηκε συνεκτική και ενιαία προσέγγιση σε όλες τις μονάδες της OLAF ([45]). Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε επίσης αν οι έρευνες που υπερέβαιναν τους 36 μήνες είχαν επιχειρησιακή προτεραιότητα από τη διοίκηση της OLAF, με στόχο την επίσπευση της ολοκλήρωσής τους ([46]).

Αναλογικότητα και αποτελεσματικότητα. Η επιτροπή εποπτείας προέβη επίσης σε προκαταρκτική αξιολόγηση της αναλογικότητας της διάρκειας κάθε έρευνας, αξιολογώντας αν η διάρκεια ήταν αιτιολογημένη με βάση τις περιστάσεις της υπόθεσης. Επιπλέον, η επιτροπή εποπτείας αξιολόγησε αν τα προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα ήταν ουσιαστικά και κατάλληλα για την αντιμετώπιση των λόγων της μη ολοκλήρωσης.

52. Η ανάλυση που πραγματοποίησε η επιτροπή εποπτείας το 2025 συνοψίζεται κατωτέρω.

([40]) Το σύνολο των αναφερθεισών ερευνών διάρκειας άνω των 36 μηνών ανήλθε σε 38 υποθέσεις. Υποθέσεις που αναφέρθηκαν στην επιτροπή εποπτείας αλλά περατώθηκαν πριν από την πραγματοποίηση της ανάλυσης δεν ελήφθησαν υπόψη και ανήλθαν σε 5.

([41]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].

([42]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].

([43]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 1β.

([44]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 2. Καθ' όλη τη διάρκεια έρευνας της OLAF, ένα εσωτερικό σύστημα παροχής συμβουλών και ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 του τροποποιημένου κανονισμού για την OLAF διασφαλίζει i) τη συμμόρφωση των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνει η OLAF κατά τη διάρκεια της έρευνάς της με τις αρχές της νομιμότητας, της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας· ii) την τήρηση των διαδικαστικών εγγυήσεων και των θεμελιωδών δικαιωμάτων· και iii) την ορθή εφαρμογή του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου. Αυτός ο ανεξάρτητος εσωτερικός μηχανισμός νομιμότητας και ελέγχου έχει ανατεθεί επί του παρόντος σε ομάδα νομικών εμπειρογνωμόνων εντός της OLAF (στο εξής: ομάδα ελέγχου).

([45]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 3.

([46]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 4γ.

Αναφορά

53. Η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι η «πολυπλοκότητα του ζητήματος» ήταν ο λόγος που επικαλέστηκε συχνότερα η OLAF για να αιτιολογήσει τη διάρκεια μιας έρευνας (στο 70 % των υποθέσεων). Οι περιστάσεις υπό τις οποίες μια έρευνα θα μπορούσε να θεωρηθεί πολύπλοκη μπορεί να διαφέρουν από υπόθεση σε υπόθεση, ανάλογα με το αντικείμενο και τις ειδικές περιστάσεις. Η πολυπλοκότητα αναφέρεται συνήθως από την OLAF όταν τα έγγραφα είναι πολυάριθμα και δύσκολο να εξεταστούν λόγω του μορφότυπου, του όγκου και της γλώσσας τους. Η πολυπλοκότητα αναφέρεται επίσης όταν ανακύπτουν δυσκολίες μεταξύ δικαιοδοσιών και νέα νομικά ζητήματα, όταν η υπόθεση αφορά ή θα μπορούσε δυνητικά να αφορά πολλά πρόσωπα ([47]) και/ή χώρες, όταν το πεδίο της έρευνας είναι ευρύ ή όταν είναι δύσκολο να αναλυθούν οι συναλλαγές.

54. Άλλοι λόγοι που αναφέρει η OLAF για να αιτιολογήσει τη διάρκεια είναι εσωτερικοί (π.χ. ζητήματα ανθρώπινων πόρων, όπως η μακρά απουσία επικεφαλής ερευνητή ή η αναδιοργάνωση ερευνητικής ομάδας) ή εξωτερικές περιστάσεις υπεράνω των δυνατοτήτων ελέγχου της OLAF (π.χ. δυσκολίες στη συνεργασία με ενδιαφερόμενα μέρη, αναμονή για στοιχεία από θεσμικά όργανα της ΕΕ, εθνικές αρχές ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, ή ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 ([48])).

55. Ένας ακόμα λόγος που επηρέασε τη διάρκεια των ερευνών ήταν ο αυξανόμενος αριθμός συμπληρωματικών ερευνών μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Το ένα τρίτο των εξεταζόμενων υποθέσεων ([49]) ήταν είτε συμπληρωματικές έρευνες είτε υποθέσεις στις οποίες εντοπίστηκε δυνητική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ενώ όλες ανεστάλησαν εν αναμονή απαντήσεων από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Οι ερευνητικές δραστηριότητες ανεστάλησαν κυρίως λόγω i) της ανάγκης αναμονής της απόφασης της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να κινήσει τη δική της ποινική έρευνα βάσει της αναφοράς εγκλήματος προς την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία που καταρτίστηκε από την OLAF· ή ii) στις περιπτώσεις στις οποίες κινήθηκε έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και η OLAF το έκρινε σκόπιμο, λόγω της ανάγκης αναμονής έως ότου η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία συμφωνήσει με τη διεξαγωγή συμπληρωματικής έρευνας από την OLAF.

56. Η επιτροπή εποπτείας αξιολόγησε το περιεχόμενο των 12μηνων εκθέσεων της OLAF με βάση όλα τα διαθέσιμα στοιχεία στον φάκελο κάθε υπόθεσης, χωρίς να εντοπίσει αποκλίσεις. Γενικότερα, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι το υπόδειγμα που χρησιμοποιείται για την υποβολή εκθέσεων στην επιτροπή εποπτείας, εάν συμπληρωθεί σωστά, μπορεί να παράσχει αξιόπιστη επισκόπηση της υπόθεσης. Είναι σημαντικό να επικαιροποιούνται κάθε έξι μήνες οι πληροφορίες που περιέχονται στην εκάστοτε έκθεση, με ιδιαίτερη προσοχή στα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν κατά την περίοδο αναφοράς και στην αποτελεσματικότητά τους. Η επιτροπή εποπτείας έχει ήδη επισημάνει ([50]) ότι μια έρευνα που βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης κατά τη σύνταξη της 12μηνης έκθεσης δεν απαλλάσσει την OLAF από την υποχρέωσή της να ενημερώσει την επιτροπή εποπτείας για τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν κατά τη διάρκεια της έρευνας.

Συνέχεια των ερευνών

α. *Διακοπή ερευνητικών δραστηριοτήτων*

57. Η επιτροπή εποπτείας εξέτασε προσεκτικά την ένταση των ερευνητικών δραστηριοτήτων καθ' όλη τη διάρκεια κάθε υπόθεσης και εντόπισε περιόδους αδράνειας κατά τον κύκλο ζωής των περισσότερων υποθέσεων που αναλύθηκαν (27 υποθέσεις) ([51]). Στις περισσότερες περιπτώσεις, σε μια υπόθεση υπήρχαν περισσότερες από μία περίοδοι αδράνειας. Σε 27 υποθέσεις, η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε διακοπές διάρκειας 3-8 μηνών ([52]). Σε 6 υποθέσεις, οι διακοπές διήρκεσαν 9-15 μήνες ([53]). Σε σύγκριση με τη διαδικασία του 2024, η επιτροπή εποπτείας δεν διαπίστωσε μεγαλύτερες περιόδους αδράνειας (σε 4 υποθέσεις κατά τη διαδικασία του 2024 υπήρξαν διακοπές άνω των 16 μηνών).

58. Η επιτροπή εποπτείας, όπως έχει αναφερθεί επανειλημμένα, αναγνωρίζει ότι η ανάλυση της διάρκειας δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά στον αριθμό και στη διάρκεια των διακοπών της δραστηριότητας σε μια έρευνα και ότι σε κάθε ανάλυση πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το σύνολο του φακέλου της έρευνας και, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 5 του κανονισμού για την OLAF, οι ειδικές περιστάσεις και η πολυπλοκότητα κάθε υπόθεσης.

([47]) Οι υποθέσεις που αναλύθηκαν περιλάμβαναν μια σειρά φυσικών/νομικών προσώπων που εκτείνονταν από 1 έως 29.
([48]) Η αιτιολόγηση αυτή ισχύει για τις υποθέσεις που κινήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2021 ή το πρώτο τρίμηνο του 2022.
([49]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([50]) Βλ. γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, παράγραφοι 38 και 39.
([51]) Χάριν συντομίας, δεν εντοπίστηκαν περίοδοι αδράνειας σε πέντε υποθέσεις [εμπιστευτικές πληροφορίες].
([52]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([53]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].

59. Η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει ([54]) ότι οι περίοδοι αδράνειας πρέπει να καταγράφονται και να αιτιολογούνται δεόντως στον φάκελο της υπόθεσης και ότι τα εμπόδια ή οι καθυστερήσεις που αντιμετωπίζει η αρμόδια για την υπόθεση ομάδα κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής μιας έρευνας θα πρέπει πάντα να καταχωρίζονται και να μπορούν να εντοπιστούν στο OCM, π.χ. με τη μορφή σημειώματος στον φάκελο. Αυτό θα δώσει τη δυνατότητα στη διοίκηση της OLAF να παρακολουθεί αποτελεσματικά την πρόοδο μιας έρευνας και θα διασφαλίζει τον απαιτούμενο βαθμό διαφάνειας και λογοδοσίας.

60. Στην προηγούμενη ανάλυσή της σχετικά με τη διάρκεια, η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι, στις περισσότερες υποθέσεις, η OLAF δεν είχε καταγράψει ορθά τις περιστάσεις που προηγήθηκαν των περιόδων αδράνειας στο OCM ([55]). Η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε το 2024 ([56]) είχε ήδη δείξει κάποια βελτίωση στον τομέα αυτόν σε σύγκριση με το παρελθόν. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας παρατήρησε παρόμοια τάση, καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις η OLAF κατέγραψε διακοπές διάρκειας άνω των τριών μηνών, ώστε η επιτροπή εποπτείας να μπορεί να αναλύσει τους λόγους για τις εν λόγω περιόδους αδράνειας. Μόνο σε δύο υποθέσεις η επιτροπή εποπτείας εντόπισε διακοπές χωρίς τεκμηρίωση για τις οποίες η OLAF δεν μπορούσε να παράσχει επαρκείς εξηγήσεις ([57]).

61. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή εποπτείας επικροτεί την πρακτική της τεκμηρίωσης της σταδιακής προόδου που σημειώνει η OLAF στην ανάλυση δεδομένων στα σημειώματα των φακέλων υποθέσεων, καθώς και στην καταγραφή τυχόν διαδικαστικών εμποδίων που αντιμετωπίζει η ομάδα έρευνας. Σε σύγκριση με τη διαδικασία του 2024, η ΕΟΚΕ παρατηρεί μια τάση βελτίωσης, παρόλο που η πρακτική διαφέρει από υπόθεση σε υπόθεση.

62. Η επιτροπή εποπτείας θα ήθελε επίσης να ενθαρρύνει τις μονάδες ερευνών να καταχωρίζουν στο OCM τις ερευνητικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται αυτοπροσώπως και/ή προφορικά, όπως συναντήσεις, τηλεφωνικές συνομιλίες ή βιντεοδιασκέψεις (π.χ. μέσω σημειώματος στον φάκελο), καταγράφοντας τον σκοπό και το κύριο αποτέλεσμα της ερευνητικής δραστηριότητας.

63. Επιπλέον, η επιτροπή εποπτείας επισήμανε ότι, παρότι στις περισσότερες υποθέσεις η OLAF καταχώρισε εγκαίρως τα έγγραφα, σε λίγες περιπτώσεις αυτό έγινε με κάποια καθυστέρηση (π.χ. ανταλλαγές μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που χρονολογούνται λίγο πριν από την εισαγωγή τους στο OCM). Η πρακτική αυτή αποκλίνει από την ανάγκη για σαφήνεια και διαφάνεια στο OCM, στοιχείο το οποίο με τη σειρά του είναι καθοριστικής σημασίας για την εξορθολογισμένη διεξαγωγή των ερευνών, τον έλεγχο της διαχείρισης και το έργο παρακολούθησης της επιτροπής εποπτείας. Ως εκ τούτου, η επιτροπή εποπτείας τονίζει τη σημασία της καταχώρισης όλων των σχετικών εγγράφων στο OCM χωρίς καθυστέρηση και, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, της παροχής και καταχώρισης εξηγήσεων στον φάκελο (ανταλλαγή μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σημείωμα στον φάκελο κ.λπ.).

β. *Γνωμοδοτήσεις της ομάδας ελέγχου*

64. Και στις 22 περατωθείσες υποθέσεις, η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε επίσης τις γνώμες που εξέδωσε η ομάδα ελέγχου πριν από την περάτωση μιας υπόθεσης (γνωμοδότηση σχετικά με την περάτωση). Η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε κάποια ανομοιογένεια στην ανάλυση που πραγματοποίησε η ομάδα ελέγχου σχετικά με τη συνέχεια των ερευνών. Σε ορισμένες υποθέσεις, η γνωμοδότηση της ομάδας ελέγχου αναφερόταν σε περιόδους αδράνειας ή στην πολυπλοκότητα της υπόθεσης χωρίς να παρέχονται εξηγήσεις ή πρόσθετα στοιχεία προς υποστήριξη της αξιολόγησής της. Σε άλλες υποθέσεις, η γνωμοδότηση ανέφερε απλώς ότι «δεν βρέθηκαν τέτοιες ενδείξεις [αδικαιολόγητων καθυστερήσεων]», μολονότι από το περιεχόμενο του φακέλου της υπόθεσης μπορεί να συναχθεί το αντίθετο.

65. Η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει την άποψη που είχε εκφράσει προηγουμένως ([58]) ότι η αξιολόγηση που διενεργήθηκε στο τέλος της έρευνας είναι εξαιρετικά σημαντική για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων της OLAF. Ως εκ τούτου, προκειμένου οι γνωμοδοτήσεις σχετικά με την περάτωση των υποθέσεων να παραμείνουν ουσιαστικές και να εκπληρώνουν τον σκοπό τους ([59]), η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει ότι θα πρέπει να περιλαμβάνουν τεκμηριωμένη και πλήρη αξιολόγηση της συνέχειας της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων παραμέτρων που σχετίζονται με τη διάρκεια.

([54]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, παράγραφος 44.
([55]) Βλ. γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, παράγραφοι 45 και 46.
([56]) Ετήσια έκθεση της επιτροπής εποπτείας για το 2024, παράγραφος 90.
([57]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([58]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 2· και ετήσια έκθεση της επιτροπής εποπτείας για το 2024, παράγραφος 94.
([59]) Άρθρο 17 του κανονισμού για την OLAF.

66. Η επιτροπή εποπτείας ενθαρρύνει την OLAF να επιτύχει κατάλληλη ισορροπία μεταξύ της διαφύλαξης της εμπιστευτικότητας και της διασφάλισης αποτελεσματικού ελέγχου της νομιμότητας. Για να στηρίξει την OLAF στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, η επιτροπή εποπτείας πρότεινε πρόσφατα νομοθετικές τροποποιήσεις που θα διασφαλίσουν ότι η γνωμοδότηση της ομάδας ελέγχου σχετικά με την περάτωση αντιμετωπίζεται ως εσωτερικό έγγραφο, ώστε, κατά περίπτωση, μόνο τα συμπεράσματά της να κοινοποιούνται σε εξωτερικούς αποδέκτες ([60]). Αυτό θα βελτιώσει την ικανότητα της ομάδας ελέγχου να εκπληρώνει τον ρόλο της ως ανεξάρτητη δικλείδα ασφαλείας, παρέχοντας στον γενικό διευθυντή της OLAF αξιόπιστη και ουσιαστική αξιολόγηση της νομιμότητας, της αναλογικότητας και της διαδικαστικής ακεραιότητας των ερευνητικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο, εν αναμονή οποιασδήποτε τροποποίησης του κανονισμού για την OLAF, η επιτροπή εποπτείας ευελπιστεί ότι η OLAF θα δώσει συνέχεια στο θέμα αυτό, ώστε να διασφαλιστεί ότι το έργο της ομάδας ελέγχου θα παραμείνει ουσιαστικό.

Προγραμματισμός ερευνών και ιεράρχηση προτεραιοτήτων

67. Όπως προβλέπεται από την πρόσφατη τροποποίηση των ΚΓΔΕ, οι μονάδες ερευνών υποχρεούνται να «καταρτίζουν πρόγραμμα εργασιών για την έρευνα το συντομότερο δυνατόν μετά την έναρξή της» ([61]) και «επικαιροποιούνται τακτικά» ([62]). Επιπλέον, οι ΚΓΔΕ απαιτούν πλέον ρητώς από το ανώτερο διοικητικό στέλεχος της OLAF «να παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων εργασίας» ([63]). Η επιτροπή εποπτείας εκφράζει την ικανοποίησή της για την εξέλιξη αυτήν και αναγνωρίζει τις προσπάθειες του γενικού διευθυντή της OLAF για την εφαρμογή της σύστασης 3 της γνωμοδότησης 5/2021.

68. Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε προέκυψε ότι το 2025 στο 30 % των υποθέσεων δεν είχαν καταρτιστεί αρχικά προγράμματα εργασιών έρευνας. Η τάση βελτιώνεται, καθώς στη διαδικασία του 2024 αυτό ίσχυε για το 60 % των υποθέσεων. Στο υπόλοιπο 70 % των υποθέσεων το 2025 καταρτίστηκε αρχικό πρόγραμμα εργασίας, ενώ στο 18 % των συνολικών υποθέσεων επικαιροποιήθηκε επίσης το αρχικό πρόγραμμα εργασίας (έναντι 5,77 % το 2024). Η βελτίωση συσχετίζεται με την πλειονότητα των ερευνών που αναλύθηκαν (90 % των υποθέσεων) οι οποίες κινήθηκαν μετά την αναθεώρηση των ΚΓΔΕ τον Οκτώβριο του 2021 ([64]). Η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει την άποψή της ότι μια συνεκτική προσέγγιση είναι επωφελής για τις δραστηριότητες της OLAF ([65]). Η κατάρτιση προγραμμάτων εργασίας κατά την έναρξη μιας έρευνας και η επικαιροποίησή τους όποτε είναι αναγκαίο παρέχουν στη διοίκηση της OLAF ένα συγκεκριμένο εργαλείο για την παρακολούθηση της διάρκειας και της προόδου των ερευνών και την καλύτερη δυνατή χρήση των ανθρώπινων πόρων της. Η επιτροπή εποπτείας ευελπιστεί ότι το άρθρο 33 παράγραφοι 1 και 2 των νέων ΚΓΔΕ θα εφαρμοστεί με μεγαλύτερη συνέπεια στο μέλλον.

69. Από την ανάλυση της επιτροπής εποπτείας διαπιστώθηκε επίσης ένας βαθμός ανομοιογένειας όσον αφορά την απόδοση επιχειρησιακής προτεραιότητας στις υποθέσεις. Μόνο σε 5 έρευνες που υπερέβησαν τους 36 μήνες ([66]) δόθηκε ρητή προτεραιότητα. Ωστόσο, από την ανάλυση προέκυψε επίσης ότι, παρότι δεν αναγνωρίστηκε ρητά η επιχειρησιακή προτεραιότητα, 22 υποθέσεις περατώθηκαν εντός διαστήματος λίγο μεγαλύτερου των 36 μηνών. Η επιτροπή εποπτείας τονίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να καταγράφονται οι αποφάσεις για τη χορήγηση προτεραιότητας σε έρευνα στον φάκελο της υπόθεσης, καθώς και να τεκμηριώνονται τυχόν μεταγενέστερες αλλαγές στις εν λόγω αποφάσεις.

70. Η ανάλυση που πραγματοποίησε η επιτροπή εποπτείας για υποθέσεις διάρκειας άνω των 36 μηνών το 2025 ανέδειξε ορισμένα πορίσματα. Πρώτον, σημειώθηκε μείωση σε αυτές τις υποθέσεις σε σύγκριση με το 2024 [33 από τις 327 υποθέσεις το 2025 (10 %) έναντι 44 από τις 333 υποθέσεις το 2024 (13 %)], όπως φαίνεται στο διάγραμμα 2, στοιχείο που αποτελεί θετική εξέλιξη. Δεύτερον, η ανάλυση κατέδειξε επίσης ότι οι περισσότερες έρευνες επιταχύνθηκαν μετά την παρέλευση 36 μηνών, με αποτέλεσμα την περάτωση των περισσότερων υποθέσεων μεταξύ 36 και 42 μηνών.

([60]) Βλ. απόψεις και σχετικές προτάσεις που διατυπώνονται στη γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας, τμήμα 3.2.3.
([61]) Άρθρο 33 παράγραφος 1 πρώτη περίπτωση των ΚΓΔΕ.
([62]) Άρθρο 33 παράγραφος 2 των ΚΓΔΕ.
([63]) Άρθρο 33 παράγραφος 3 των ΚΓΔΕ.
([64]) Η απαίτηση κατάρτισης προγράμματος εργασίας εισήχθη στις ΚΓΔΕ που εγκρίθηκαν τον Οκτώβριο του 2021. Οι πρόσφατα εγκριθείσες ΚΓΔΕ, οι οποίες άρχισαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2026, απαιτούν πλέον και την επικαιροποίηση των προγραμμάτων εργασίας.
([65]) Γνωμοδότηση 5/2021 της επιτροπής εποπτείας, σύσταση 3.
([66]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].

71. Η επιτροπή επισήμανε επίσης ότι, έως το τέλος Δεκεμβρίου του 2025, από τις 22 περατωθείσες υποθέσεις, 16 περατώθηκαν με συστάσεις ([67]) (14 δημοσιονομικές συστάσεις, 1 πειθαρχική σύσταση, 2 δικαστικές συστάσεις και 6 διοικητικές συστάσεις), 5 περατώθηκαν χωρίς συστάσεις ([68]) και 1 διακόπηκε λόγω της έναρξης έρευνας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για τα ίδια πραγματικά περιστατικά ([69]).

72. Εν κατακλείδι, εξετάζοντας τη συνέχεια των ερευνών, η επιτροπή εποπτείας διαπίστωσε ότι στην πλειονότητα των υποθέσεων η διάρκεια και οι εντοπισθείσες περίοδοι αδράνειας ήταν στην πραγματικότητα αιτιολογημένες. Κατά την άποψη της επιτροπής εποπτείας, μόνο ένας πολύ περιορισμένος αριθμός υποθέσεων που αναλύθηκαν ([70]) εγείρει ανησυχίες σχετικά με τον αναλογικό χαρακτήρα της διάρκειάς τους. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι στις υποθέσεις αυτές οι έρευνες της OLAF δεν ήταν συνεχείς και ότι οι διακοπές δεν ήταν αιτιολογημένες. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω στοιχείων, η επιτροπή εποπτείας τονίζει ότι είναι σημαντικό να περιοριστούν στο ελάχιστο οι διακοπές των ερευνών. Υπογραμμίζει επίσης την ανάγκη σαφούς αιτιολόγησης των εν λόγω περιόδων αδράνειας στον φάκελο της εκάστοτε υπόθεσης.

2.6. *Παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων της επιτροπής εποπτείας από την OLAF*

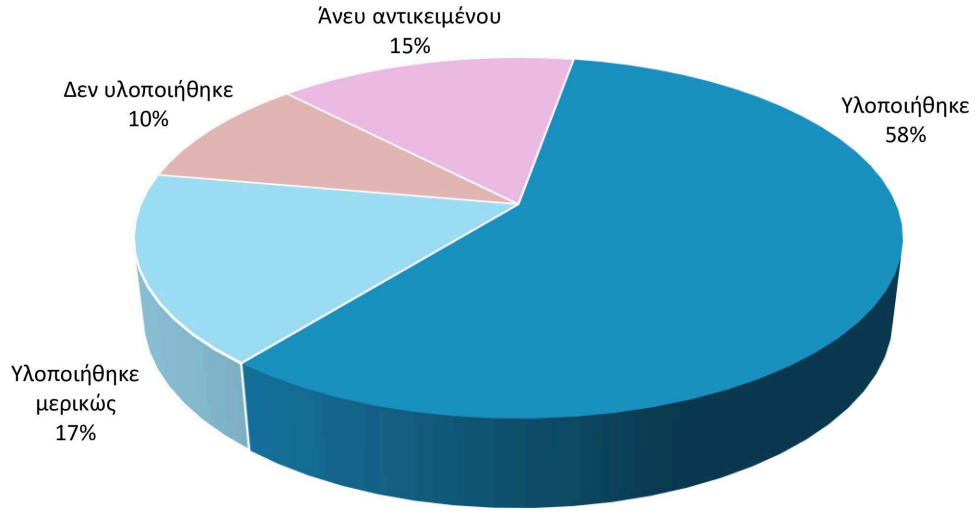
73. Καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η επιτροπή εποπτείας προέβη σε διεξοδική αξιολόγηση της εφαρμογής των συστάσεων που εξέδωσε προς την OLAF από το 2021 έως το 2024 μέσω των γνωμοδοτήσεών της.

74. Η επιτροπή εποπτείας διενήργησε την αξιολόγησή της λαμβάνοντας υπόψη τη θέση της OLAF, όπως παρουσιάζεται στην ετήσια έκθεσή της σχετικά με την εφαρμογή των συστάσεων, και εξετάζοντας προσεκτικά τα συγκεκριμένα μέτρα που εγκρίθηκαν για την εφαρμογή των συστάσεων. Η επιτροπή εποπτείας ανέλυσε τόσο την ουσία όσο και τον πρακτικό αντίκτυπο των δράσεων της OLAF και, όπου ήταν αναγκαίο, ζήτησε περαιτέρω διευκρινίσεις και πρόσθετα δικαιολογητικά έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία, ώστε να διασφαλιστεί η ολοκληρωμένη και αντικειμενική αξιολόγηση του επιπέδου εφαρμογής.

75. Η επιτροπή εποπτείας αξιολόγησε το επίπεδο εφαρμογής συνολικά 71 συστάσεων που διατυπώθηκαν στις γνωμοδοτήσεις της μεταξύ 2021 και 2024. Έκρινε ότι 41 είχαν εφαρμοστεί, 12 είχαν εφαρμοστεί εν μέρει και 7 δεν είχαν εφαρμοστεί, ενώ 11 δεν ίσχυαν πλέον στο τρέχον πλαίσιο. Τα ποσοστά παρουσιάζονται κατωτέρω στο σχήμα 3.

Διάγραμμα 3

Αξιολόγηση της εφαρμογής των συστάσεων της επιτροπής εποπτείας από την OLAF

([67]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([68]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([69]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].
([70]) [Εμπιστευτικές πληροφορίες].

76. Περίπου το 70 % των συστάσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας παρακολούθησης αφορούσαν πιθανές τροποποιήσεις των ΚΓΔΕ. Οι συστάσεις αυτές διατυπώθηκαν σε διάφορες γνωμοδοτήσεις, και κυρίως στη γνωμοδότηση 3/2024 της επιτροπής εποπτείας, στην οποία η επιτροπή εποπτείας διατύπωσε παρατηρήσεις σχετικά με το τελικό σχέδιο νέων ΚΓΔΕ που επρόκειτο να εγκριθεί λίγο αργότερα.

77. Οι ΚΓΔΕ αποτελούν βασικό διαδικαστικό μέσο στο πλαίσιο των ερευνών της OLAF. Παρέχουν στους ερευνητές σαφή, ολοκληρωμένη και επιχειρησιακή καθοδήγηση, διασφαλίζοντας τη συνέπεια, την ασφάλεια δικαίου και τη διαδικαστική συνοχή κατά τη διεξαγωγή των ερευνών. Η πρόσφατη αναθεώρησή τους επιδίωκε δύο κύριους στόχους: i) να επικαιροποιηθούν οι ειδικές διατάξεις ώστε να διασφαλιστεί πλήρης συμμόρφωση με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο και τη σχετική νομολογία· και ii) να ενοποιηθούν, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, οι διάφοροι εσωτερικοί διαδικαστικοί κανόνες σε ένα ενιαίο συνεκτικό έγγραφο, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός που προκύπτει από τη συνύπαρξη πολλαπλών εσωτερικών οδηγιών και κατευθυντήριων γραμμών.

78. Ως εκ τούτου, η επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την έγκριση των αναθεωρημένων κατευθυντήριων γραμμών, παρά την καθυστέρηση στην οριστικοποίησή τους σε σχέση με το αρχικό προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα. Η τελική έκδοση των νέων ΚΓΔΕ εγκρίθηκε επίσημα στις 11 Νοεμβρίου 2025 και άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 2026, σηματοδοτώντας ένα σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της διαδικαστικής σαφήνειας και της θεσμικής συνοχής.

79. Μετά την έγκρισή τους, η επιτροπή εποπτείας ήταν σε θέση να αξιολογήσει τον βαθμό στον οποίο οι συστάσεις της είχαν αποτυπωθεί στις νέες ΚΓΔΕ. Από την ανάλυση του τελικού κειμένου προκύπτει ότι έχει επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή σημαντικού αριθμού συστάσεων της επιτροπής εποπτείας. Ωστόσο, ορισμένες πτυχές είτε εφαρμόστηκαν μόνο εν μέρει είτε δεν ενσωματώθηκαν με τον τρόπο τον οποίο είχε συστήσει η επιτροπή εποπτείας. Υπό το πρίσμα αυτών των εκκρεμών ζητημάτων και της σημασίας τους για τη διασφάλιση πλήρους διαδικαστικής αξιοπιστίας και συμμόρφωσης με το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο, η επιτροπή εποπτείας θα συνεχίσει να παρακολουθεί στενά, κατά την άσκηση της εποπτικής εντολής της, τα βασικά σημεία που παρατίθενται κατωτέρω.

80. **Διάρκεια των ερευνών.** Τα τελευταία χρόνια η επιτροπή εποπτείας έχει εκδώσει διάφορες συστάσεις με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας της OLAF να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τη διάρκεια των ερευνών της. Όπως προαναφέρθηκε, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι ορισμένες πτυχές παραμένουν κρίσιμης σημασίας για τη διασφάλιση της προόδου των ερευνών χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Ειδικότερα, η επιτροπή εποπτείας επαναλαμβάνει: i) την ανάγκη να αποτρέπονται οι περίοδοι αδράνειας που υπερβαίνουν τους τρεις μήνες και, σε κάθε περίπτωση, να διασφαλίζεται ότι οι περίοδοι αυτές καταγράφονται δεόντως και τεκμηριώνονται κατάλληλα στο ΟΣΜ· ii) ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι γνωμοδοτήσεις της ομάδας ελέγχου που εκδίδονται πριν από την περάτωση έρευνας της OLAF περιλαμβάνουν ολοκληρωμένη και καλά αιτιολογημένη αξιολόγηση της συνέχειας της έρευνας, συμπεριλαμβανομένων παραμέτρων που σχετίζονται με τη διάρκεια· και iii) την ευκαιρία να καθιερωθεί ειδική διαδικασία για τη συστηματική επανεξέταση των υποθέσεων που υπερβαίνουν τους 24 μήνες, σε συνδυασμό με σαφή προτεραιοποίηση εκείνων που υπερβαίνουν τους 36 μήνες, ως αποτελεσματικός μηχανισμός για τη μείωση της συνολικής διάρκειας των ερευνών.

81. **Αλλαγές στο πεδίο των ερευνών.** Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι οι νέες ΚΓΔΕ δεν εξετάζουν τη δυνατότητα περιορισμού του πεδίου μιας έρευνας, είτε λόγω αναρμοδιότητας είτε για άλλους λόγους. Μολονότι η επιτροπή εποπτείας αναγνωρίζει ότι οι περιπτώσεις στις οποίες το αρχικό πεδίο μιας έρευνας μειώνεται ή διορθώνεται θεωρούνται εξαιρετικές, επισημαίνει ότι τέτοιες περιπτώσεις έχουν προκύψει στην πράξη. Η απουσία καθοδήγησης δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις εάν επαναληφθούν στο μέλλον. Για τον λόγο αυτόν, η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι, ακόμα και αν είναι σπάνια, τέτοια σενάρια θα πρέπει να καλύπτονται ρητά, εάν όχι στο πλαίσιο των ΚΓΔΕ, μέσω χωριστών οδηγιών, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη καθοδήγηση των ερευνητών, η ασφάλεια δικαίου και η διαφάνεια.

82. **Αμοιβαία αναφορά υποθέσεων μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας**. Η επιτροπή εποπτείας έχει δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία μεταξύ OLAF και Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας από τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, όπως προκύπτει από τη γνωμοδότηση 2/2021 της επιτροπής εποπτείας σχετικά με τις ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και τις επακόλουθες διαδικασίες παρακολούθησης ([71]). Η πρακτική αλληλεπίδραση και συνεργασία των δύο υπηρεσιών είναι ζωτικής σημασίας για την ορθή εκτέλεση των αμοιβαίων

([71]) Βλ. γνωμοδότηση 1/2024 σχετικά με τις συμπληρωματικές έρευνες της OLAF και της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και τη σχετική διαδικασία παρακολούθησης, η οποία περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση της επιτροπής εποπτείας για το 2024· βλ. επίσης γνωμοδότηση της επιτροπής εποπτείας σχετικά με την υποχρέωση της OLAF να υποβάλλει εκθέσεις στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η οποία αναμένεται να δημοσιευθεί το πρώτο εξάμηνο του 2026.

καθηκόντων υποβολής εκθέσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι οι ρυθμίσεις συνεργασίας θα έπρεπε να παρέχουν μεγαλύτερη καθοδήγηση σχετικά με τις περιστάσεις που αφορούν τη μεταβίβαση υποθέσεων και τους τρόπους πραγματοποίησής της. Τούτου λεχθέντος, η επιτροπή εποπτείας αναγνωρίζει επίσης ότι αναμένονται σημαντικές εξελίξεις στο πλαίσιο της αναθεώρησης της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης, οι οποίες θα έχουν αντίκτυπο στους τρόπους συνεργασίας μεταξύ των δύο οργάνων. Η επιτροπή εποπτείας θα συνεχίσει να παρακολουθεί αυτό το εξελισσόμενο ζήτημα και —στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της— θα συμβάλει στη διασφάλιση της ομαλής συνεργασίας.

2.7. *Παρακολούθηση μεμονωμένων καταγγελιών που υποβάλλονται στην OLAF*

83. Όπως κάθε έτος, το 2025 η επιτροπή εποπτείας έλαβε εξαμηνιαίες εκθέσεις και σχετικά έγγραφα όσον αφορά μεμονωμένες καταγγελίες που χειρίστηκε η OLAF. Ο γενικός διευθυντής ενημέρωσε την επιτροπή εποπτείας ότι η OLAF εξέτασε συνολικά οχτώ καταγγελίες. Ο γενικός διευθυντής παρείχε επίσης επισκόπηση καταγγελιών τις οποίες εξέτασε ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής. Η OLAF παρείχε αυτόματη πρόσβαση στις αντίστοιχες υποθέσεις στο OCM, το οποίο περιέχει όλα τα σχετικά έγγραφα και τις πληροφορίες ([72]).

84. Η επιτροπή εποπτείας επικεντρώθηκε στις πέντε καταγγελίες των οποίων η εξέταση από την OLAF ολοκληρώθηκε το 2025 (οι υπόλοιπες τρεις απαντήθηκαν από την OLAF το 2026).

85. Όλες οι καταγγελίες που αναλύθηκαν υποβλήθηκαν από υπαλλήλους της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 90α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης ([73]), οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της ΕΕ μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις στον γενικό διευθυντή της OLAF σχετικά με τα δικαιώματά τους και τον τρόπο αντιμετώπισής τους στο πλαίσιο των ερευνών που διεξάγει η OLAF. Μπορούν επίσης να υποβάλλουν καταγγελίες κατά πράξης που τους επηρεάζει δυσμενώς στο πλαίσιο ερευνών της OLAF.

86. Η επιτροπή εποπτείας επισημαίνει ότι υποβλήθηκαν τέσσερις καταγγελίες από πληροφοριοδότες κατά της απόφασης της OLAF να απορρίψει την υπόθεση επιλογής και, ως εκ τούτου, να μην κινήσει έρευνα.

87. Μία καταγγελία αφορούσε αίτημα για υλική ζημία και ηθική βλάβη βάσει του άρθρου 90α του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης από εμπλεκόμενο σε περατωθείσα έρευνα, ο οποίος πρόβαλε τον ισχυρισμό του παράνομου χαρακτήρα της έρευνας της OLAF.

88. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί ότι, στις προαναφερθείσες καταγγελίες, η OLAF παρείχε επαρκείς εξηγήσεις σε όλους τους καταγγέλλοντες και ενήργησε σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 41 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την «υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της».

3. **Συνεργασία**

3.1. *Συνεργασία με την OLAF*

89. Το 2025 η επιτροπή εποπτείας εδραίωσε την εποικοδομητική συνεργασία της με την OLAF διατηρώντας ανοικτό και ουσιαστικό διάλογο με τον γενικό διευθυντή της OLAF και την ομάδα του, και μετά τη λήξη της θητείας του τελευταίου, με τον ασκούντα καθήκοντα γενικού διευθυντή και την ομάδα του.

90. Η επιτροπή εποπτείας συνέχισε την πρακτική να προσκαλεί στις μηνιαίες συνεδριάσεις της τον γενικό διευθυντή της OLAF και το προσωπικό του ώστε να συμμετέχουν στις συζητήσεις και να ενημερώνονται για όλα τα ζητήματα που αφορούν το έργο της επιτροπής εποπτείας και της OLAF. Τα μέλη της επιτροπής εποπτείας και της γραμματείας πραγματοποίησαν επίσης τυπικές και άτυπες συσκέψεις με τη διοίκηση και το προσωπικό της OLAF, στο πλαίσιο της προετοιμασίας του έργου της επιτροπής εποπτείας.

([72]) Δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 των ρυθμίσεων συνεργασίας μεταξύ της OLAF και της επιτροπής εποπτείας.

([73]) Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 31, (Ευρατόμ) αριθ. 11 περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητος και της Ευρωπαϊκής Κοινότητος Ατομικής Ενεργείας, διαθέσιμος στη διεύθυνση: EUR-Lex - 01962R0031-20140501 - EL - EUR-Lex.

91. Η επιτροπή εποπτείας έλαβε από την OLAF τις ακόλουθες εκθέσεις σύμφωνα με τον κανονισμό για την OLAF και τις καθιερωμένες πρακτικές εργασίας: i) εκθέσεις σχετικά με έρευνες διάρκειας άνω των 12 μηνών· ii) εκθέσεις σχετικά με συστάσεις που διατύπωσε η OLAF από την 1η Οκτωβρίου 2013 στις οποίες δεν δόθηκε συνέχεια και για τις οποίες η OLAF έλαβε απαντήσεις από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας παρακολούθησης του 2024· iii) εκθέσεις σχετικά με καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην OLAF όσον αφορά διαδικαστικές εγγυήσεις σε τρέχουσες έρευνες της OLAF· iv) εκθέσεις σχετικά με υποθέσεις για τις οποίες εστάλησαν πληροφορίες στις εθνικές δικαστικές αρχές· v) έκθεση σχετικά με αναβολές δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 6 του κανονισμού για την OLAF· vi) έκθεση σχετικά με την εφαρμογή των συστάσεων της επιτροπής εποπτείας από την OLAF το 2024· και vii) έκθεση σχετικά με τις υποθέσεις για τις οποίες δεν είχε κινήθηκε έρευνα και σχετικά με τις υποθέσεις που απορρίφθηκαν.

3.2. ***Σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη***

92. Η επιτροπή εποπτείας λογοδοτεί στα θεσμικά όργανα που διορίζουν τα μέλη της και είναι επίσης εταίρος διαλόγου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Η επιτροπή εποπτείας υποβάλλει εκθέσεις στα θεσμικά όργανα της ΕΕ σχετικά με τις δραστηριότητές της· μπορεί να εκδίδει γνωμοδοτήσεις κατόπιν αιτήματός τους· καταρτίζει εκθέσεις σχετικά με ερευνητικά θέματα και ανταλλάσσει απόψεις μαζί τους σε πολιτικό επίπεδο ([74]).

93. Η επιτροπή εποπτείας θεωρεί σημαντική τη διατήρηση τακτικής επικοινωνίας με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τους εταίρους και τα ενδιαφερόμενα μέρη της OLAF, προκειμένου να βελτιωθεί η ροή πληροφοριών και να λαμβάνονται παρατηρήσεις σχετικά με τις επιδόσεις της OLAF. Αυτό ήταν ιδιαίτερα σημαντικό κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς, καθώς βρίσκονταν σε εξέλιξη εργασίες για την αξιολόγηση του κανονισμού για την OLAF και την έναρξη της επανεξέτασης της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης.

94. Η επιτροπή εποπτείας και η γραμματεία της διατήρησαν επικοινωνία με: i) την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της απάτης (GAF) (παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης της επιτροπής εποπτείας για το 2024 από την πρόεδρο στις 18 Ιουνίου 2025)· ii) την Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού (CONT) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης της επιτροπής εποπτείας για το 2024 από την πρόεδρο στις 16 Οκτωβρίου 2025)· και iii) τον Επίτροπο Προϋπολογισμού, Καταπολέμησης της Απάτης και Δημόσιας Διοίκησης, Piotr Serafin (ο οποίος συμμετείχε στην ολομέλεια της επιτροπής στις 16 Σεπτεμβρίου 2025).

95. Η επιτροπή εποπτείας συμμετείχε επίσης στην ετήσια διοργανική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την OLAF στις 3 Νοεμβρίου 2025, η οποία διοργανώθηκε από τη δανική προεδρία του Συμβουλίου και επικεντρώθηκε στην επανεξέταση της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης. Η επιτροπή εποπτείας επιβεβαίωσε την αταλάντευτη υποστήριξή της στον ρόλο της OLAF ως ανεξάρτητου ερευνητικού οργανισμού που κατέχει κεντρική θέση στην αρχιτεκτονική της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης. Σύμφωνα με την επιτροπή εποπτείας, θα πρέπει να τεθούν σε εφαρμογή ορισμένοι βασικοί παράγοντες διευκόλυνσης ώστε η OLAF να εκπληρώσει πλήρως την αποστολή της, με βάση τους βασικούς πυλώνες της συνέχειας, της ανεξαρτησίας και της διατήρησης της επιχειρησιακής εντολής της.

96. Πρώτον, η επιτροπή εποπτείας τόνισε ότι η OLAF θα πρέπει να ενισχύσει τους εσωτερικούς ελέγχους για τη μείωση της διάρκειας των ερευνών και να διασφαλίσει ότι οι παρεμβάσεις ιεραρχούνται στρατηγικά. Δεύτερον, η OLAF θα πρέπει να διαθέτει όλα τα αναγκαία μέσα (ανθρώπινους πόρους, χρηματοδότηση, τεχνολογία) για να ανταποκρίνεται σε όλο και πιο εξελιγμένους και ταχέως εξελισσόμενους τρόπους διάπραξης απάτης. Τρίτον, στο πλαίσιο μιας πιο μακροπρόθεσμης προοπτικής, η επιτροπή εποπτείας εντόπισε διάφορους τομείς που χρήζουν προσεκτικής εξέτασης, οι οποίοι θα τροφοδοτήσουν την επικείμενη αναθεώρηση του κανονισμού για την OLAF ([75]). Απαιτούνται ορισμένες στοχευμένες αλλαγές στον κανονισμό για την OLAF προκειμένου να βελτιωθεί η σαφήνεια και η εσωτερική συνοχή και, τελικά, να ενισχυθεί η εφαρμογή και ο αντίκτυπός του. Τέλος, θα πρέπει επίσης να ληφθούν δεόντως υπόψη οι προκλήσεις που υπερβαίνουν τον κανονισμό για την OLAF αυτόν καθ' αυτόν και αφορούν την ευρύτερη αρχιτεκτονική για την καταπολέμηση της απάτης. Για παράδειγμα, η επιβολή των πορισμάτων της OLAF εξαρτάται από άλλους φορείς και αρμόδιες αρχές, στοιχείο που ενίοτε οδηγεί σε χρονοβόρες και αβέβαιες διαδικασίες. Στο πλαίσιο αυτό, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο επανεξέτασης του νομικού καθεστώτος των συστάσεων της OLAF ή ενίσχυσης της λογοδοσίας των αρμόδιων αρχών για την παρακολούθησή τους.

([74]) Άρθρο 15 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 883/2013: «Η επιτροπή εποπτείας απευθύνει στον γενικό διευθυντή γνωμοδοτήσεις, καθώς και συστάσεις κατά περίπτωση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους απαιτούμενους πόρους για τη διενέργεια του ερευνητικού έργου της Υπηρεσίας [OLAF], τις προτεραιότητες της Υπηρεσίας σε θέματα ερευνών και τη διάρκεια των ερευνών. Οι εν λόγω γνωμοδοτήσεις εκδίδονται με δική της πρωτοβουλία, **κατόπιν αιτήσεως του γενικού διευθυντή ή κατόπιν αιτήσεως θεσμικού ή άλλου οργάνου ή οργανισμού**, χωρίς ωστόσο να παρεμποδίζουν τις διεξαγόμενες έρευνες. […] Αντίγραφο των γνωμοδοτήσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο παρέχεται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς.».

([75]) Τα ανωτέρω παρουσιάζονται αναλυτικά στη γνωμοδότηση 1/2026 της επιτροπής εποπτείας που *συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή και τον αντίκτυπο του κανονισμού για την OLAF* και συνοψίζονται ανωτέρω στο τμήμα «Σχέδιο γνωμοδότησης 2.3 που συνοδεύει την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό για την OLAF».

97. Η επιτροπή εποπτείας συμμετείχε επίσης στον διάλογο εφαρμογής σχετικά με την επανεξέταση της αρχιτεκτονικής για την καταπολέμηση της απάτης με τον Επίτροπο Serafin στις 10 Νοεμβρίου 2025.

4. **Διοίκηση και πόροι**

4.1. ***Μέθοδοι εργασίας της επιτροπής εποπτείας***

98. Μεταξύ Ιανουαρίου και Δεκεμβρίου 2025 η επιτροπή εποπτείας πραγματοποίησε 11 συνεδριάσεις ολομέλειας, οι οποίες διεξήχθησαν είτε υβριδικά είτε αυτοπροσώπως. Για κάθε μείζον θέμα υπό εξέταση, η επιτροπή εποπτείας διόρισε εισηγητή. Οι εισηγητές συνεργάστηκαν με τη γραμματεία για την κατάρτιση σχεδίων εκθέσεων προς συζήτηση στις συνεδριάσεις ολομέλειας· πραγματοποίησαν επίσης τυπικές και άτυπες συσκέψεις με το αρμόδιο προσωπικό της OLAF και τη γραμματεία σχετικά με τη σύνταξη γνωμοδοτήσεων. Ο πρόεδρος, οι εισηγητές και τα μέλη της γραμματείας της επιτροπής εποπτείας πραγματοποίησαν επίσης τακτικές συνεδριάσεις για την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων.

99. Κατά τη διάρκεια του 2025 αποκαταστάθηκε η πλήρης πενταμελής σύνθεση της επιτροπής συζητήσεων.

100. Μετά την παραίτηση του κ. Thierry Cretin από τη θέση τον Ιούλιο του 2024, διορίστηκε άλλο ένα μέλος από τον εφεδρικό κατάλογο που περιλαμβάνεται στην απόφαση για τον διορισμό των μελών της επιτροπής εποπτείας της OLAF ([76]). Το μέλος αυτό παραιτήθηκε λίγο αργότερα, κάτι που οδήγησε στον διορισμό του κ. Andrei-Atila-Luca Chendi την 1η Οκτωβρίου 2025.

101. Μετά την παραίτηση της κας Teresa Anjinho τον Φεβρουάριο του 2025, στις 6 Μαΐου 2025 διορίστηκε η κα Μαρία Στυλιανίδη.

4.2. ***Η γραμματεία***

102. Το 2025 η γραμματεία συνέχισε να στηρίζει τα μέλη της επιτροπής εποπτείας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτόν την ανεξαρτησία της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας υπενθυμίζει, όπως και στην προηγούμενη έκθεση ([77]), ότι είναι σημαντικό η Γραμματεία να διαθέτει επαρκείς πόρους για τη στήριξη τόσο της επιτροπής εποπτείας όσο και του ελεγκτή διαδικαστικών εγγυήσεων και να διατηρεί τον αναγκαίο διαχωρισμό των καθηκόντων μεταξύ των δύο οργάνων.

103. Στο πλαίσιο αυτό, η επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την άφιξη δύο επιπλέον νομικών υπαλλήλων στη γραμματεία το 2025.

104. Ταυτόχρονα, ο προϊστάμενος της γραμματείας αποχώρησε τον Φεβρουάριο του 2025, με αποτέλεσμα το ανώτερο εναπομείναν μέλος της γραμματείας να αναλάβει καθήκοντα ασκούντος καθήκοντα προϊσταμένου γραμματείας από τον Μάρτιο του 2025. Η διαδικασία πρόσληψης νέου προϊσταμένου γραμματείας ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2026, ενώ ο διορισμός νέου προϊσταμένου της γραμματείας έχει προγραμματιστεί για την 1η Απριλίου 2026.

105. Μετά την αποχώρηση ενός βοηθού διοίκησης, δρομολογήθηκε επίσης διαδικασία πρόσληψης βοηθού διοίκησης.

106. Η επιτροπή συμμετείχε σε όλες τις διαδικασίες πρόσληψης σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. Οι υπάλληλοι που είναι τοποθετημένοι στη Γραμματεία δεν πρέπει ποτέ να ζητούν ή να λαμβάνουν οδηγίες σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων παρακολούθησης της επιτροπής από οποιαδήποτε κυβέρνηση ή θεσμικό ή άλλο όργανο ή οργανισμό. Η συμμετοχή της επιτροπής εποπτείας σε αυτές τις διαδικασίες πρόσληψης προσωπικού διασφαλίζει την ανεξαρτησία της διαδικασίας επιλογής.

107. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η γραμματεία, όπως και η υπόλοιπη Επιτροπή, συνέχισε να λειτουργεί με υβριδικό τρόπο, συνδυάζοντας επιτόπια και απομακρυσμένη εργασία, και εκτέλεσε το πρόγραμμα εργασιών όπως συμφωνήθηκε με την επιτροπή.

([76]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2022/521 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2022, για τον διορισμό των μελών της επιτροπής εποπτείας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

([77]) Ετήσια έκθεση της επιτροπής εποπτείας για το 2024, παράγραφος 114.

108. Η γραμματεία εξακολουθεί να υπάγεται διοικητικά (από τον Μάρτιο του 2017) στο Γραφείο Διαχείρισης και Εκκαθάρισης των Ατομικών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (στο εξής: PMO), μολονότι βρίσκεται σε χωριστή ζώνη ασφαλείας εντός των εγκαταστάσεων της OLAF. Η επιτροπή εποπτείας εξέφρασε επανειλημμένα τις αμφιβολίες της στο παρελθόν — πιο πρόσφατα στη γνωμοδότησή της 1/2026— σχετικά για το αν η υπαγωγή της γραμματείας της στο PMO είναι η καταλληλότερη οργανωτική επιλογή.

4.3. ***Θέματα προϋπολογισμού***

109. Ο προϋπολογισμός της επιτροπής εποπτείας για το 2025 ανήλθε σε 200 000 EUR. Δεδομένου ότι η επιτροπή εποπτείας λειτούργησε με μειωμένη σύνθεση για ένα μέρος του έτους, το πραγματικό ποσό που εκταμιεύθηκε έως το τέλος του 2025 ήταν 139 982,39 EUR, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 70 % του συνολικού ποσού.

110. Ο δευτερεύων διατάκτης που είναι υπεύθυνος για τις δαπάνες είναι ο διευθυντής του PMO.